

Budgetunderlag

för räkenskapsåren 2017–2019

Budgetunderlag

för räkenskapsåren 2017–2019

2016-02-25

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

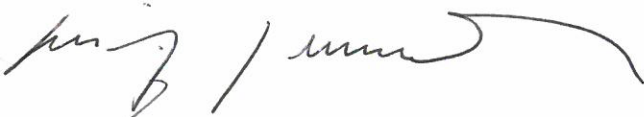
Statens jordbruksverks budgetunderlag för räkenskapsåren 2017-2019

I enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag överlämnar Jordbruksverket budgetunderlag med förslag till finansiering av verksamheten för räkenskapsåren 2017 - 2019.

Förhandling med personalorganisationerna har ägt rum.

Jordbruksverket hemställer om att medel anvisas i enlighet med det överlämnade budgetunderlaget.

I detta ärende har generaldirektören Leif Denneberg beslutat. Stefan Hermansson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också tf. chefsjuristen Anders Swahnberg, Harald Svensson, Birgitta Ek, Anders Egonson, Hans Wallin, Olof Johansson, Ingrid Eilertz, Eila Mårtensson och Ebba Gisby deltagit.

Leif Denneberg

Stefan Hermansson

Bifogas:

Enligt författningssamlingsförordningen (1976:725) bifogas även förteckning över samtliga gällande författningar och allmänna råd som har beslutats av myndigheten.

Innehåll

Sammanfattning räkenskapsåren 2017–2019.....	8
Förslag till verksamhetens finansiering.....	11
Ekonomiska frågor för räkenskapsåret 2016.....	14
1:8 Statens jordbruksverk, anslagspost 1	17
1:4 Bidrag till veterinär fältverksamhet, anslagspost 1	27
1:5 Djurhälsovård och Djurskyddsbefrämjande åtgärder, anslagspost 2	29
1:6 Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar, anslagsposterna 1, 2 och 4.....	31
1:9 Bekämpande av växtskadegörare, anslagspost 1	38
1:10 Gårdsstöd m.m., anslagspost 1 och 4.....	39
1:11 Intervention för jordbruksprodukter m.m., anslagspost 1	41
1:12 Finansiella korrigeringar m.m., anslagspost 1	43
1:13 Strukturstödet till fisket m.m., anslagspost 1	45
1:14 Från EU-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m., anslagspost 1.....	49
1:16 Konkurrenskraftig livsmedelssektor, anslagspost 1, 3, 4 och 7	51
1:18 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur, anslagsposterna 1–4 och 9	53
1:19 Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur, anslagsposterna 1, 2, 4 och 7	59
1:20 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket, anslagsposterna 1, 2 och 4.....	61
1:21 Stöd till jordbrukets rationalisering m.m., anslagspost 1	64
1:22 Stöd till innehavare av fjällägenheter m.m., anslagspost 1	66
1:1 Avgiften till Europeiska unionen, anslagspost 2.....	67
Övriga ekonomiska villkor, investeringar	68
Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras.....	71
Uppbörd inklusive återflöden från EU.....	73
Bemyndiganden	75

Sammanfattning räkenskapsåren 2017–2019

Budgetunderlaget lämnas till Regeringskansliet i enlighet med förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Jordbruksverket hemställer om en anslagsnivå om 13 652 763 tkr under år 2017. För åren 2018 och 2019 räknas med 12 880 245 tkr respektive 12 932 245 tkr.

Jordbruksverket har vid flera tillfällen signalerat att implementeringen av den nya jordbruks-, landsbygds- och fiskeripolitiken med senareläggningar och ökad komplexitet är mycket kostnadskrävande. Exempelvis har det dröjt långt in på 2015 innan Jordbruksverket kunde överblicka omfattningen av det arbete som ska utföras. Detta medför en stor påfrestning för verkets ekonomi under de kommande åren.

Jordbruksverket prioriterar uppdraget som utbetalningsmyndighet för att minimera risken för finansiella korrigeringar från EU. Under implementeringsarbetet har bland annat ett stort antal nya IT-system levererats med starka inslag av automatisering och helt digitaliserade processer. Detta ger stora fördelar för främst länsstyrelsernas handläggningsarbete. Verket har också prioriterat att redovisa underlag till Regeringskansliet under hela processen med utformningen av politiken. Detta innebär att ambitionsnivåer har fått sänkas för andra uppgifter, såsom främjandearbete, utvecklingsarbete på andra områden, arbete gentemot EU och andra internationella organisationer, analyser samt förvaltning av andra regelverk där vi har ett ansvar.

En balanserad ekonomi har de senaste åren uppnåtts genom löpande prioriteringar och besparingar i verksamheten, genom betydande upplåning och genom att tidigt i programperioden använda en stor andel TA-medel ur framförallt landsbygdsprogrammet. Jordbruksverket gör stora ansträngningar framöver för att uppnå en balans mellan verksamhet och dess finansiering.

Myndighetsanslaget är kärnan i Jordbruksverkets finansiering av verksamheten. Utöver detta finns anslag för flera olika ändamål. Under senare år har så kallade TA-medel finansierade från främst landsbygdsprogrammet använts i ökande omfattning. Av den totala ramen för TA-medel på 1,442 miljarder kronor i landsbygdsprogrammet för åren 2014–2020 beräknas närmare 715 miljoner kronor förbrukas till och med 2016. Detta innebär att hälften av det tillgängliga beloppet är förbrukat redan efter tre år, samtidigt som finansieringen genom programmet sträcker sig från och med 2014 till och med 2020 (och i vissa fall till 2023). En stor del av dessa medel är avsatta för löpande arbete. Sådana arbeten bör därför finansieras med myndighetsanslaget. TA-medlen kommer inte att räcka programperioden ut för de ändamål som dessa medel finansierat hittills. Därför måste finansieringen för administration av lokalt ledd utveckling (40 mnkr) och för årlig uppdatering av blockdatabasen (15 mnkr) ändras inför 2017.

Under 2016 kommer implementeringen av jordbruks-, landsbygds- och fiskeripolitiken till stor del att vara avslutad. Resursläget medför dock att vissa kvarstående delar måste skjutas till 2017. Under arbetet har betydande upplåning skett. De årliga avskrivningarna under åren 2017–2019 beräknas till 53 miljoner kronor per år, varav 30 miljoner kr beräknas finansieras via förvaltningsanslaget och ytterligare 23 miljoner kronor via TA-medel.

Den nya implementerade politiken har medfört komplexa system. Dessa system måste underhållas löpande. Summerat innebär de överväganden som Jordbruksverket har gjort att kostnaden 2017 för implementering och fortsatt förvaltning, utöver kända anslagsförändringar, kräver ett resurstillskott för myndighetsanslaget om 75 miljoner kronor. Av detta tillskott motiveras 55 miljoner kronor av behov att flytta finansieringen från TA-medel till förvaltningsanslaget.

Jordbruksverket har fått ansvar för en större del av handläggningen av landsbygdsprogrammet under programperioden 2014–2020 jämfört med perioden 2007–2013. Jordbruksverket kommer

att handlägga totalt ca 4,9 miljarder kronor av landsbygdsprogrammet vilket exklusive lokalt ledd utveckling är en ökning med ca en miljard kronor jämfört med föregående programperiod. På motsvarande sätt kommer Jordbruksverket att ansvara för en större del av handläggningen när det gäller havs- och fiskeriprogrammet. Den årliga merkostnaden för det ökade ansvaret beräknas till 4,5 miljoner kronor.

Från hösten 2015 och åtminstone under fem år framåt genomförs ett omfattande förändrings- och implementeringsarbete med nya lagstiftningar inom EU på djur- och växtområdena, det så kallade Santé-paketet. Arbetet omfattar EU-arbete med framtagande av sekundärlagstiftningar och förhandlingsarbete i kommissionsarbetsgrupper samt ny nationell lagstiftning. Ett stort antal regelverk måste ersättas med nya. För Sverige innebär detta ett mycket omfattande arbete men också en möjlighet att i grunden se över och modernisera regelverket. Merkostnaden för 2017 beräknas till 8 miljoner kronor.

Förväntningarna från regeringen är också höga om ytterligare medverkan i flera verksamheter, vilket även Jordbruksverket tycker är väsentliga. Exempel på detta är:

- Jordbruksverket har nyligen skickat in en redogörelse för hur vi bör starta arbetet med ett 3R-center. I den redovisningen konstaterades ett ökat medelsbehov.
- Tidigare fanns extra medel för att likrikta och samordna djurskyddsarbetet. Om regeringen återställer detta belopp för 2016 finns anledning att fortsätta denna satsning även under kommande år.
- Inom området krisberedskap behövs extra medel till utveckling, övningar och utbildning samt för att implementera och effektivt förvalta den kunskap och de erfarenheter som erhållits genom projekt finansierade på annat sätt. Vidare bedöms att regeringens planeringsanvisningar leder till ytterligare arbete för att inom sektorn säkerställa den samlade förmågan i totalförsvaret.
- Konkurrenskraftsutredningen redovisade ett stort antal exempel där Jordbruksverket borde satsa resurser. Beredning pågår nu inom ramen för regeringens arbete med en proposition om en livsmedelsstrategi.
- Handlingsplaner för mjölk, gris samt nöt och lamm har upprättats eller är under tillblivelse för att vända trenderna för svensk produktion. I dessa handlingsplaner är förväntningarna på insatser av Jordbruksverket stora.
- Exportfrämjande åtgärder inom livsmedel och jordbruksvaror, som innefattar bland annat arbete med marknadstillträde via land- och anläggningsgodkännande.
- För att vara proaktiv inför nästa reformering av EU:s politik från 2021 behöver arbete startas inom kort.

Mot denna bakgrund är det självklart att Jordbruksverket de närmaste åren måste göra mycket starka prioriteringar. En besparingsinsats gjordes under 2015 som förberedelse för en balanserad ekonomi under 2016. Inför 2016 beslutades om ytterligare besparingsinsatser. Ytterligare sådana kommer att genomföras inför 2017.

Under 2015 genomfördes en första kartläggning av hur Jordbruksverket kan fortsätta att ha en balanserad ekonomi. Det kom då fram tre förslag att fortsätta att arbeta med.

- Ambitionsnivån för Jordbruksverkets deltagande i EU-arbetet och internationellt arbete i övrigt.
- Arbetsfördelningen och finansieringen av arbetet med stödhanteringen.
- Genomgång av verkets interna processer både utifrån att effektivisera dem och ifrågasätta vilka som verket skulle kunna lägga ned. Erfarenhetsmässigt kan dock den slutsatsen dras att

vinsterna av sådant effektiviseringsarbete kommer att motsvaras ungefär av produktivitetsavdraget i PLO-index.

Arbete sker nu både inom första och tredje punkten 3 ovan.

Sammantaget hemställer Jordbruksverket om ett anslagsbelopp för förvaltningsanslaget 1:8 om drygt 614 miljoner kr för räkenskapsåret 2017. I jämförelse med beräknat belopp (exklusive PLO-uppräknings) i höstens budgetproposition är hemställt belopp drygt 95 miljoner kronor mer än vad regeringen beräknat.

För övriga anslag i detta budgetunderlag hemställer Jordbruksverket om ca 494 miljoner kronor mer i anslag år 2017 än vad regeringen beräknade i höstens budgetproposition. Av ökningen står landsbygdsstöden under anslagen 1:18 och 1:19 för ca 246 miljoner kronor och gårdsstödet för ca 376 miljoner kronor. För resterande anslag ligger verkets hemställan om medel 128 miljoner lägre än regeringens beräkningar. Att verkets hemställan ligger lägre för dessa anslag förklaras till stor del av anslagsbelopp som beräknats av regeringen till den framtida livsmedelsstrategin men inte i detta budgetunderlag.

I budgetunderlaget räknar verket med en eurokurs för år 2017 på 8,96 kr/euro. 8,74 kr/euro för år 2018, 8,61 kr/euro för år 2019 och 2020. Kurspåverkande anslagsutfall gäller anslagen 1:10, 1:11, 1:12 och 1:1.

Förslag till verksamhetens finansiering

Samtliga belopp är i tkr och i 2016-års prisnivå. Markerade anslagsbeteckningar och belopp avser förslag till höjning i förhållande till föreslagna belopp i Budgetproposition 2015/16:1 för räkenskapsår 2017.

Anslag (tkr)		Tilldelat	Förslag	Förslag	Förslag
		2016	2017	2018	2019
1:8.1	Statens jordbruksverk	530 700	614 032	620 032	617 032
1:4	Bidrag till veterinär fältverksamhet	104 305	104 397	104 529	104 529
1:5	Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder	14 933	17 700	10 000	10 000
1:5.2	Djurhälsovård	14 933	17 700	10 000	10 000
1:6	Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar.	124 349	129 649	129 649	129 649
1:6.1	Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar	50 000	50 000	50 000	50 000
1:6.2	Bidrag till bekämpande av djursjukdomar	33 349	33 349	33 349	33 349
1:6.4	Bidrag till utveckling och genomförande av sjukdomskontroller	41 000	46 300	46 300	46 300
1:9.1	Bekämpande av växtskadegörare	5 000	5 000	5 000	5 000
1:10	Gårdsstöd m.m.	7 632 000	6 762 930	6 104 930	6 021 930
1:10.1	Gårdsstöd m.m.	7 630 800	6 762 000	6 104 000	6 021 000
1:10.4	EU-medfinansiering av bekämpande av djursjukdomar	1 200	930	930	930
1:11.1	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	128 000	130 000	130 000	130 000
1:12.1	Finansiella korrigeringar m.m.	75 472	75 000	75 000	75 000
1:13.1	Strukturstödet till fisket m.m.	24 250	20 000	22 000	23 000
1:14.1	Från EU-budgeten finansierade strukturstödet till fisket m.m.	137 000	129 000	123 000	128 000
1:16	Konkurrenskraftig livsmedelssektor	45 000	9 000	9 000	9 000
1:16.1	Exportfrämjande åtgärder	7 000	0	0	0
1:16.3	Satsningar för att bidra till innovation, utveckling och högre kompetens i livsmedelssektorn	7 000	6 000	6 000	6 000
1:16.4	Offentliga måltider	25 000			
1:16.7	Jakt och fiske	6 000	3 000	3 000	3 000
1:18	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	4 007 866	3 415 130	3 331 130	3 391 130
1:18.1	Landsbygdsprogram 2014-2020	3 677 116	3 086 000	2 999 000	3 059 000
1:18.2	Honungsprogrammet, nationell medfinansiering	2 780	3 500	3 500	3 500
1:18.3	Landsbygdsstöd - Lokalt ledd utveckling 2014-2020	2 970	4 000	7 000	7 000
1:18.4	Nationellt stöd, stödområde 1-5	325 000	321 630	321 630	321 630
1:19	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 230 764	2 129 500	2 130 500	2 202 500
1:19.1	Landsbygdsstöd - Lokalt ledd utveckling 2014-2020, EU-finansiering	4 180	10 000	18 000	19 000
1:19.2	Landsbygdsprogram för Sverige år 2014-2020, EU-medel	2 223 804	2 116 000	2 109 000	2 180 000
1:19.4	Honungsprogrammet, EU-finansiering	2 780	3 500	3 500	3 500
1:20	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	72 830	79 830	79 830	79 830
1:20.1	Försöks- och utvecklingsverksamhet	15 330	17 330	17 330	17 330
1:20.2	Hållbar användning av bekämpningsmedel	2 500	2 500	2 500	2 500
1:20.4	Stöd för metangasreducering	55 000	60 000	60 000	60 000
1:21.1	Stöd till jordbrukets rationalisering	4 116	4 116	4 116	4 116
1:22.1	Stöd till innehavare av fjällägenheter m.m.	1 029	1 529	1 529	1 529
1:1.2	Avgiften till Europeiska unionen	29 122	25 950	0	0
Totalt anslag		15 166 736	13 652 763	12 880 245	12 932 245

	Beslut	Förslag	Förslag	Förslag
Avgiftsinkomster som disponeras (tkr)	2016	2017	2018	2019
Offentlig rättslig verksamhet				
Djur	33 600	34 600	34 400	34 400
Växt	7 100	7 300	7 300	7 300
Tillsyn	29 600	30 600	30 500	30 500
Utsäde	9 300	9 300	9 300	9 300
Distriktsveterinärerna	3 000	3 000	3 000	3 000
Uppdragsverksamhet				
Tillsyn	1 950	1 950	1 950	1 950
Utsäde	23 200	23 100	23 200	21 700
Tjänsteexport	11 200	16 000	20 500	20 500
Distriktsveterinärerna	455 200	464 000	473 800	478 800
Summa:	574 150	589 850	603 950	607 450

Ovanstående tabell är rensad från intäkter från anslagen 1:4 Bidrag till veterinär fältverksamhet till resultat område Distriktsveterinärerna samt myndighetsbidrag. Se prognostiserade resultat för verksamheterna under avsnitt Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras.

		Tilldelat	Förslag
Anslagskrediter (tkr)		2016	2017
1:8.1	Statens jordbruksverk	16 982	18 400
1:4.1	Bidrag till veterinär fältverksamhet	3 129	3 132
1:5.2	Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder	448	531
1:6	Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar	3 730	7 389
1:6.1	Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar	1 500	5 000
1:6.2	Bidrag till bekämpande av djursjukdomar	1 000	1 000
1:6.4	Bidrag till utveckling och genomförande av sjukdomskontroller	1 230	1 389
1:9.1	Bekämpande av växtskadegörare	150	150
1:10	Gårdsstöd m.m.	381 600	676 228
1:10.1	Gårdsstöd m.m.	381 564	676 200
1:10.4	EU-medfinansiering av bekämpande av djursjukdomar	36	28
1:11.1	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	6 400	13 000
1:12.1	Finansiella korrigeringar m.m.	0	7 500
1:13.1	Strukturstödet till fisket m.m.	0	2 000
1:14.1	Från EU-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.	0	12 900
1:16	Konkurrenskraftig livsmedelssektor	1 440	270
1:16.1	Exportfrämjande åtgärder	210	0
1:16.3	Satsningar för att bidra till innovation, utveckling och högre kompetens i livsmedelssektorn	210	180
1:16.4	Offentliga måltider	840	0
1:16.7	Jakt och fiske	180	90
1:18	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	193 837	318 474
1:18.1	Landsbygdsprogram 2014-2020	183 856	308 600
1:18.2	Honungsprogrammet, nationell medfinansiering	83	105
1:18.3	Landsbygdsstöd - Lokalt ledd utveckling 2014-2020	148	120
1:18.4	Nationellt stöd, stödområde 1-5	9 750	9 649
1:19	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	111 482	212 005
1:19.1	Lokalt ledd utveckling 2014-2020, EU-medel	209	300
1:19.2	Landsbygdsprogram för Sverige år 2014-2020, EU medel	111 190	211 600
1:19.4	Honungsprogrammet, EU-finansiering	83	105

		Tilldelat	Förslag
Anslagskrediter (tkr)		2016	2017
1:20	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	2 185	6 595
1:20.1	Försöks- och utvecklingsverksamhet	460	520
1:20.2	Hållbar användning av bekämpningsmedel	75	75
1:20.4	Stöd för metangasreducering	1 650	6 000
1:21.1	Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.	123	123
1:22.1	Stöd till innehavare av fjällägenheter m.m.	103	153
1:1.2	Avgiften till Europeiska unionen, sockeravgifter	2 912	0
Totalt anslagskrediter		724 521	1 278 850

Bemyndiganden (tkr)

Anslag	Anslagsbenämning	2016 Tilldelat	2017 Föreslagen bemyndiganderam	2017 Utestående förpliktelser	2018 Infriade förpliktelser	2019 -- Infriade förpliktelser
1:11.1	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	101 000	107 000	106 020	59 260	46 760
1:13.1	Strukturstöd till fisket m.m. Europeiska Havs- och Fiskerifonden 2014-2020	170 000	34 000	33 900	15 400	18 500
1:14.1	Från EU-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m. - Europeiska Havs- och Fiskerifonden 2014-2020	830 000	103 000	102 275	50 450	51 825
1:18.1	Landsbygdsstöd 2014-2020	14 191 440	4 500 000	4 360 652	1 723 607	2 637 045
1:18.2	Honungsprogrammet, nationell medfinansiering		3 500	3 500	3 500	
1:18.3	Landsbygdsstöd, Lokalt ledd utveckling 2014-2020	13 560	20 000	19 500	6 000	13 500
1:19.1	Landsbygdsstöd Lokalt ledd utveckling, EU-finans	41 596	57 000	57 000	17 000	40 000
1:19.2	Landsbygdsprogram 2014-2020, EU-finansiering	9 958 404	3 200 000	3 093 278	1 226 252	1 867 026
1:19.4	Honungsprogrammet, EU-finansiering		3 500	3 500	3 500	
1:20.4	Stöd till metangasreducering	180 000	150 000	150 000	60 000	120 000
Totalt bemyndiganden		25 486 000	8 178 000	7 929 625	3 164 969	4 764 656

Jordbruksverket utgår ifrån att regeringen föreslår ramar för landsbygds- och fiskeriprogrammet som täcker hela programperiodens behov.

Övriga ekonomiska villkor

(tkr)	Tilldelat 2016	Förslag 2017	Förslag 2018	Förslag 2019
Låneram	260 000	260 000	205 000	160 000
Räntekontokredit	110 000*	110 000	90 000	90 000
Jordfondsram	194 197	194 197	194 197	194 197

*) Jordbruksverket har hemställt om en ökning till 130 000 tkr.

Ekonomiska frågor för räkenskapsåret 2016

Statens jordbruksverk, Förvaltningskostnader (1:8.1)

I skrivelse 2015-12-15 har verket äskat 5 000 tkr för inrättande av kompetenscentrum för 3R-frågor. I ett alternativ med lägre ambitionsnivå har verket hemställt om 3 000 tkr. I detta underlag har vi utgått ifrån alternativet med lägre ambitionsnivå.

Under perioden 2012-2015 erhöll Jordbruksverket 5 000 tkr årligen för arbete rörande djurskydds-kontroll. I budgetunderlaget för 2016-2019 hemställde verket om att få behålla anslaget även fortsättningsvis men i budgetpropositionen för 2016 sänktes anslaget med 5 302 tkr (inkl. PLO-index). Jordbruksverket har fortsatt behov av extra anslagsmedel för stödjande arbete för djurskyddskontroller.

Hur tillämpningen av EU:s förordning 511/2014 om genomförande av Nagoyaprotokollet ska göras måste utredas. Nagoyaprotokollet syftar till skäligen och rättvis fördelning av den nytta som kan uppstå vid bruket av genetiska resurser eller traditionell kunskap som är kopplad till de genetiska resurserna. Arbetet förväntas innebära ökade administrativa kostnader för tillsyn, informationsinsatser m.m. Under september 2015 har verket besvarat fråga från Näringsdepartementet vad åtagandet kan komma innebära för Jordbruksverket. Verket har svarat att utrednings- och införandearbetet beräknas kosta 1 200 tkr under 2016 vilket inte inryms i verkets befintliga resurser. Jordbruksverket återkommer när ytterligare klarhet har nåtts om hur frågan förs vidare.

Bidrag till utveckling och genomförande av sjukdomskontroller (1:6.4)

Prognosen har ändrats mot det som lämnades den 18 februari och vi beräknar nu en anslagsbelastning för 2016 på 43 900 tkr vilket innebär en anslagsbrist om 2 900 tkr exklusive utnyttjande av anslagskredit om 1 230 tkr. Orsaken till anslagsbristen är att provtagningsprogrammet för TSE blivit dyrare än beräknat på grund av bl.a. att EU sänkt medfinansieringen från 100 % till 75 %. Jordbruksverket återkommer med en hemställan om ytterligare anslagsmedel vid halvårsskiftet.

Intervention för jordbruksprodukter m.m. (1:11.1)

Enligt de senaste prognosen beräknas anslagsbelastningen till 141 650 tkr vilket innebär att anslagsbristen uppgår till 13 650 tkr. I prognoserna som lämnades under 2015 beräknades belastningen i juni till 128 000 tkr och i prognosen som lämnades under oktober höjdes belastningen till 145 000 tkr. Orsaken till höjningen var de omprioriteringar av arbetet som gjordes under hösten för att kunna betala ut krisstödet till mjölkföretagen. Detta innebär en senareläggning av utbetalningar av skolmjölksstödet till efter årsskiftet 2015/2016.

Ytterligare 13 650 tkr i anslag behöver anslås till anslagsposten under hösten 2016 och därutöver disponeras en anslagskredit om 6 400 tkr för att möta eventuella oförutsedda belastningar.

Finansiella korrigeringar m.m. (1:12.1)

I prognoser som lämnats under januari beräknas anslagsbelastningen 2016 till 240 000 tkr vilket överstiger tilldelade anslagsmedel med närmare 165 000 tkr. Beräknad belastning utgörs i huvudsak (knappt 188 000 tkr) av redan tagna beslut av KOM i sex ärenden där vi väntar på det slutliga ad hoc beslutet. I två ärenden (revision av axel 1 och 4 samt vissa åtgärder inom axel 2, LBP 2007–2013) väntar Jordbruksverket fortfarande på svar från KOM över verkets yttrande på lämnade revisionsrapporter. Verket har dock beräknat en korrigering på knappt 41 000 tkr för de båda revisionsärendena som grundas på lämnade rapporter och gällande regelverk. Under februari har verket deklarerat 2015 års räkenskaper för jordbruksfonderna och beräknat ytterligare korrigeringar om drygt 4 000 tkr varför årets anslagsbelastning beräknas till 233 000 tkr.

Verket har än så länge inte hemställt om ytterligare anslagsmedel för 2016 eftersom det är osäkert när det slutgiltiga beslutet tas av KOM och när i tid aktuella korrigeringar regleras och belastar anslaget. I avvaktan på det slutliga besluten i respektive ärende behöver verket erhålla ett medgivet överskridande av anslagsposten. Det som avgör tidpunkten från när överskridandet sker är när korrigeringen för gårdsstödsärendet belastas vilken uppgår till drygt 100 000 tkr. Enligt uppgift från KOM kommer gårdsstödsärendet upp till slutgiltigt beslut först under sommaren 2016 vilket troligen innebär att delar av beloppet om drygt 100 000 tkr blir belastat under hösten 2016 och resterande under de första månaderna under 2017.

I avvaktan på de slutliga besluten för upptagna ärenden under 2016 har samtliga beräknade belastningar lagts på räkenskapsåret 2016.

Räntekontokredit

Jordbruksverkets räntekontokredit för räkenskapsåret 2016 uppgår till högst 110 000 tkr. Jordbruksverket har överskridit krediten under några dagar i januari 2016 med som högst 7 825 tkr. Av denna anledning har verket i skrivelse den 14 januari 2016 hemställt om en höjning av krediten till 130 000 tkr för att kunna möta tillfälliga likviditetsbehov under året.

Låneram

Den utgående balansen för immateriella och materiella anläggningstillgångar den 31 december 2015 uppgick till 240 756 tkr vilket innebar att det återstod drygt 9 000 tkr till låneramen som uppgick till 250 000 tkr för räkenskapsåret 2015.

Under räkenskapsåret 2016 har verket en låneram beviljad på 260 000 tkr och behovet uppgår till närmare 274 000 tkr. Se beräkning enligt nedan.

Prognos låneram 2016 (tkr)

Utfall 2015-12-31	240 756
Nya politiken fortsatta investeringar	80 000
Investeringar RO Distriktsveterinärer	21 500
Investeringar övrigt inom verket	5 000
Avskrivningar RO Distriktsveterinärer	-28 000
Avskrivningar övriga verket	-45 500
Prognos låneram 2016-12-31:	273 756

Jordbruksverket återkommer med hemställan om höjning av låneramen under hösten 2016.

Höjning av bemyndiganderam för anslaget 1:11 Intervention för jordbruksprodukter m.m.

Bemyndiganderamen om 101 000 tkr behöver höjas till 107 000 tkr. Beslut om stöd till producentorganisationer ska tas senast den 15 december innan stödåret börjar. I undantagsfall kan beslut tas senare vilket har skett de senaste åren varför ramen har räckt. Under räkenskapsåret 2016 räknar man med att ta samtliga beslut i tid och inte tillämpa undantagsregeln varför ramen behöver höjas med 6 000 tkr. Jordbruksverket återkommer med en hemställan om höjning av bemyndiganderamen vid halvårsskiftet.

Införa bemyndiganderam under anslagen för 1:18 och 1:19 för honungsprogrammet

Jordbruksverket har lämnat förslag till regeringen om innehållet i ett honungsprogram för nästa

period 2017–2019 och efter remissbehandling samt ev. ändringar kommer regeringen skicka ansökan om ett treårigt program till EU. Förslaget till program omfattar totalt, EU- och nationell finansiering, 7 000 tkr per år. Om programmet blir på denna nivå så behövs bemyndiganderam på 3 500 tkr vardera för anslagsposterna 1:18.2 Honungsprogrammet, nationell medfinansiering och 1:19.4 Honungsprogrammet, EU-finansiering.

1:8 Statens jordbruksverk, anslagspost 1

Totalt	(tkr)	2015	2016	2017	2018	2019
		Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Totalt ingående sparande		16 530	11 943			
Disponibelt anslagssparande		16 530	11 943			
Anslag		501 086	530 700	614 032	620 132	617 032
Disponibla medel		517 616	542 643			
Utfall ¹⁾		-505 673	-539 216 ²⁾	-614 032	-620 132	-617 032
Totalt utgående anslagssparande		11 943	3 427			

1) Samtliga belopp för åren 2017-2019 är angivna i prisnivå 2016.

2) I beräknat utfall 2016 ingår inte kostnader för ytterligare resurser för 3R-frågor och stödjande arbete för djurskyddskontroller enligt den omfattning som vi har hemställt om 8 000 tkr.

Beräkningsförutsättningar

Anslagspost 1 Förvaltningskostnader

År 2015

Under räkenskapsåret 2015 har förvaltningen ett utgående anslagssparande om knappt 12 000 tkr. Det planerade överskottet beror i huvudsak på att förvaltningsbudgeten har erhållit s.k. projekt-intäkter för personal som har arbetat i implementeringsarbetet med den nya EU-politiken. Det rör lönekostnader för de delar av arbetet som betraktas som en investering och som har lånefinansierats. Kostnaden skjuts framåt i tiden och uppkommer senare i form av avskrivningar från det att investeringen börjar användas.

Den totala investeringsutgiften för byggda IT-applikationer rörande den nya politiken uppgick den 31 december 2015 till knappt 155,7 miljoner kronor varav knappt 10,8 miljoner hade skrivits av t.o.m. 2015. Resterande 145 miljoner kronor kommer att skrivas av under perioden 2016–2020/2021 och beräknas belasta såväl förvaltningsanslaget 1:8 som TA-medel från landsbygds- och fiskeriprogrammen.

Under 2015 genomfördes en första kartläggning av hur Jordbruksverket kan fortsätta att ha en balanserad ekonomi framöver. Tre förslag kommer verket att arbeta med framöver.

- Ambitionsnivån för verkets deltagande i EU-arbete och internationellt arbete i övrigt
- Arbetsfördelningen och finansieringen av arbete med stödhanteringen
- Genomgång av verkets interna processer både utifrån att effektivisera och ifrågasätta vilka uppgifter som kan läggas ned.

Arbete pågår inom punkt ett och tre enligt ovan.

År 2016

Härledningen av förändringen av förvaltningsanslagets anslagsbelopp mellan 2015 och 2016 framgår av nedanstående tabell.

Tkr

Anslagsbelopp 2015	501 086
Avdrag för ajourhållning av blockdatabas	-5 302
Avdrag för djurskyddskontroll	-5 302
Miljömålsarbete	8 000
Främja livsmedelsexport	5 000
Hantering av gemensamma jordbrukspolitiken	21 000
PLO-omräkning 2016 netto (ca 1,1 %)	6 368
Övrigt avdrag	-150
Anslagsbelopp 2016	530 700

I beslutad förvaltningsbudget för 2016 beräknar verket ett negativt årsresultat om närmare 9 000 tkr. Det utgående ackumulerade positiva resultatet beräknas då uppgå till ca 3 000 tkr eftersom vi disponerar ett ingående överskott om närmare 12 000 tkr.

För att få budgeten för 2016 i balans genomfördes besparingar på befintlig verksamhet (framförallt lönekostnader) om 4–5 % för att frigöra medel till de fortsatta implementeringskostnaderna (direkta kostnader i pågående projekt och avskrivningar) samt förvaltning av byggda IT-applikationer. Vidare behövs resurser för att klara av uppgifter där verket inte har erhållit anslagsmedel. Här kan nämnas upprättande av hästregister, del av administration för lokalt ledd utveckling och ajourhållning av blockdatabasen.

Att bilda ett Nationellt kompetenscenter för 3R-frågor vid Jordbruksverket

Den 20 november 2014 fick Statens jordbruksverk regeringens uppdrag att inleda bildandet av ett kompetenscentrum för 3R-frågor. I uppdraget ingår det att redovisa hur ett 3R-center bör organiseras på Jordbruksverket, att beskriva vilka uppgifter som är tänkta att vila på centret i förhållande till den Nationella kommittén för skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål respektive Jordbruksverkets förvaltningsuppgifter. Det ingår också att beskriva hur bemanningen av kompetenscentret ska se ut och hur samarbete med relevanta parter ska bedrivas. I skrivelse den 15 december 2015 har uppdragets resultat redovisats till regeringen.

För att kunna anställa personal och verkställa själva kompetenscentret ser Jordbruksverket ett behov av öronmärkta resurser. Jordbruksverket har därför beräknat kostnaden till, i enlighet med skrivningarna från redovisningen av regeringsuppdraget, 10 000 tkr per år från 2017 till bildandet och därefter driften av ett kompetenscentrum för 3R-frågor. Under 2016 beräknas att 5 000 tkr behövs för inrättandet och drift.

I skrivelsen angavs även ett alternativ med lägre ambitionsnivå om ytterligare 3 000 tkr från 2016. I hemställan för räkenskapsåren 2016 och 2017 utgår verket ifrån en lägre ambitionsnivå, dvs. 3 000 tkr årligen i anslag.

Stödjande arbete för djurskydd och djurskyddskontroller

Jordbruksverket har i uppdrag att till Regeringskansliet redovisa statistik om och en analys av hur djurskyddskontrollen och myndigheternas övriga djurskyddsarbete fungerar (nationell djurskyddsrapport). I uppdraget ingår även att analysera och ge en bild av djurskyddsläget utifrån utfört djurskyddsarbete. Enligt regleringsbrevet ska vi tillsammans med länsstyrelserna fortsätta arbetet med att vidareutveckla sätt att följa upp, analysera och visa effekterna av myndigheternas djurskyddsarbete. Vi ska också fortsätta arbetet med de gemensamt framtagna målen för djurskyddskontrollen och redovisa detta i den nationella djurskyddsrapporten.

Vi ser även att det under de närmaste åren finns fortsatt stort behov av kalibrerings- och samordningsarbete för att förbättra samsynen kring lagstiftningens krav när det gäller djurskyddsbedömningar. Detta arbete är en av grundstenarna för att nå en säker och likartad bedömning vid djurskyddskontroller och främja dialogen mellan djurägare och kontrollmyndighet.

Liksom tidigare hemställer verket om att få behålla 5 000 tkr årligen från räkenskapsåret 2016 för att kunna genomföra stödjande arbete för djurskydd och djurskyddskontroller.

Förberedelsearbete Nagoyaprotokollet

Det finns ett förslag om att Jordbruksverket ska ha ett huvudansvar för genomförandet av EU:s förordning 511/2014 om genomförandet av Nagoyaprotokollet. Under hösten 2015 har verket svarat Näringsdepartementet om att det behövs 1 200 tkr i anslagsmedel för att genomföra ett utredningsarbete i syfte att ta reda på vad ansvaret innebär. Verket återkommer när ytterligare klarhet har nåtts hur frågan förs vidare.

Anslagsbelopp 2016	530 700
Hemställt belopp för 3R-frågor	3 000
Stödjande arbete för djurskyddskontroll	5 000
Hemställt anslagsbelopp för 2016	538 700

Implementering av den nya politiken

Under 2016 beräknas implementeringsarbetet av den nya politiken fortsätta och utgifterna budgeteras till ca 103 000 tkr. Av utgiften beräknas att ca 73 400 tkr betraktas som en investering vilken kommer att lånefinansieras medan resterande belopp om ca 30 000 tkr kostnadsförs och finansieras av förvaltningsanslaget och av TA-medel inom landsbygds- och fiskeriprogrammen.

Den totala utgiften för implementeringen av den nya politiken som skett i ProCAP-programmet och som sker i efterföljande projekt inom linjen under perioden 2012–2016 beräknas till drygt 495 000 tkr.

Projektperioden för att implementera de nya programmen fullt ut har nu förlängts från två år som var planen från början till fem år. Förseningarna av olika beslut på såväl nationell nivå som EU-nivån samt komplexa regelverk innebär att kostnaden för verket stiger kraftigt. Vårt mål med implementeringen är fortfarande att göra det lätt att göra rätt för kunderna och att främst länsstyrelserna ska få ett effektivt stöd för sitt arbete. En god implementering ger förutsättningar för minskade risker för finansiella korrigeringar från EU och att samhällsmålen nås.

Av totalbeloppet 495 000 tkr beräknas 229 000 tkr lånefinansieras medan resterande belopp kostnadsförs aktuellt år. T.o.m. räkenskapsåret 2015 har 10 800 tkr skrivits av. Lånefinansierat belopp skrivs av från hösten 2014 till och med räkenskapsåret 2021. Eftersom leveranser sker vid olika tidpunkter sker avskrivningar under drygt sju år trots att avskrivningsplanen för samtliga investeringar ligger på fem år.

I nedanstående tabell framgår finansieringsplan för de direkta kostnaderna 2016 om knappt 30 000 tkr samt hur kvarvarande investeringsbelopp om 218 300 tkr beräknas skrivas av och finansieras från räkenskapsåret 2016.

	Direkta	Avskrivningar			
	2016	2016	2017	2018	2019
Förvaltning 1:8	16 086	20 245	25 693	25 693	25 693
TA-medel 1:18/1:19	13 549	13 212	19 173	19 173	18 699
TA-medel 1:13/1:14	0	950	950	950	950
	2020	2021	TOTALT		
Förvaltning 1:8	20 274	5 448	139 132		
TA-medel 1:18/1:19	14 456	5 961	104 223		
TA-medel 1:13/1:14	759	0	4 559		

Verket räknar med att övriga finansiärer såsom TA-medel från landsbygds- och fiskeriprogrammen kan bära de belopp som framgår ovan från 2017. En översyn av beloppen kommer att ske under våren 2016.

Utmaningen för verket framöver är att få klart implementeringsarbetet under 2017 och att skapa en effektiv förvaltning av levererade IT-applikationer. Eftersom de äldre stödsystemen och även några nya stöd ligger på en äldre plattform som fortsatt kräver förvaltning ökar förvaltningskostnaden under 2016/2017.

Under året beräknas projektintäkter om drygt 31 000 tkr, för personal som arbetar i det fortsatta implementeringsarbetet, avlasta förvaltningsbudgeten så att årsunderskottet håller sig under 10 000 tkr. Kostnaden för detta uppkommer i form av avskrivningar från hösten 2016 och fem år framåt.

Ajourhållning av blockdatabasen

Ajourhållningens (inklusive extra uppdatering p.g.a. nytt regelverk) kostnader för 2016 budgeteras till 42 300 tkr varav hälften finansieras med s.k. TA-medel från landsbygdsprogrammet.

Lokalt ledd utveckling (LLU) och fondsamordning

Under 2016 räknar verket med att den totala kostnaden för LLU m.m. kostar närmare 31 000 tkr. Av beloppet beräknas att 27 800 tkr finansieras av TA-medel från de fyra fonderna- landsbygdsfonden (EJFLU), fiskerifonden (EHFF), regionala utvecklingsfonden (ERUF) och socialfonden (ESF). Resterande belopp finansieras av förvaltningsanslaget eftersom TA-medlen inom regional- och socialfonden är begränsade till 4 %.

År 2017

Brist på TA-medel inom landsbygdsprogrammet m.fl.

Åren framöver kommer en brist att uppstå av TA-medel inom framförallt landsbygdsprogrammet men även inom övriga program för att möta myndigheternas behov av medel. För att lösa detta bör

löpande förvaltningsuppgifter som administration av lokalt ledd utveckling och den årliga ajourhållningen av blockdatabasen helt finansieras med förvaltningsanslag. Verket hemställer om att tillföra 55 000 tkr (varav årlig ajourhållning av blockdatabasen står för 15 000 tkr) i ytterligare anslagsmedel till förvaltningsanslaget 1:8 för räkenskapsåret 2017 för nämnda verksamheter. För 2018 och 2019 beräknas beloppet till 59 000 tkr årligen. Ökningen från 2017 rör LLU och hanteringen av utbetalningsärenden. Se vidare under anslagsposten 1:18.1.där det framgår samlat under rubrik Tekniskt stöd.

Implementering av de nya reformerna

I föregående års budgetunderlag för räkenskapsåret 2017 räknade verket merkostnaderna för efterföljande projekt efter att ProCAP-programmet avslutades under 2015 till ett lägre belopp. När vi nu ser omfattningen av återstående arbete under 2016 och 2017 ökar såväl direkta kostnader under projekttiden som avskrivningar åren framöver. Resursläget för 2016 innebär också att vissa återstående implementeringsarbeten fick skjutas över till 2017. I budgetpropositionen för 2016 beslutades att verket erhåller 81 000 tkr för merkostnaderna under åren 2016-2019. Under 2016 erhålls ytterligare 21 000 tkr förutom tidigare erhållna 10 000 tkr. Verket hemställde om 50 000 tkr för 2016 dvs. 19 000 tkr utöver beslutade anslagsmedel. Från räkenskapsåret 2017 beräknade verket att merkostnaderna för såväl avskrivningar som för ökad förvaltning av levererade IT-applikationer skulle ligga på cirka 20 000 tkr årligen. Kostnaden beräknas nu öka eftersom det kvarstår planerade aktiviteter även under hela 2017. Av den planerade nyutvecklingen kan nämnas funktion för tvärvillkor, hantering av återkrav och överklagningar, nya sanktionsregler, fortsatt utveckling av systemstöd för kväveläckagestödet och skyddszonstödet, funktion för delutbetalning/förskott, m.m. Förvaltningsanslaget liksom TA-medel inom framförallt landsbygdsprogrammet får därför högre belastningar.

I dagsläget räknar verket med att implementeringsarbetet fortsätter under 2017 till en total utgift om cirka 57 000 tkr varav 75 % beräknas lånefinansieras. Vi står inför en betydande förvaltning av de utvecklade IT-stöden och har höga avskrivningar på upptagna lån. Avskrivningarna ökar med drygt 8 500 tkr per år från hösten 2017 till och med 2022 varav minst hälften av kostnaden kommer att belasta förvaltningsanslaget medan resterande, om möjligt, kan belasta TA-medel ur framförallt landsbygdsprogrammet. Avskrivningskostnaden för implementeringen beräknas nu till minst 30 000 tkr årligen från 2017 i den del som ska finansieras av förvaltningsanslaget. Därutöver har vi avskrivningar som beräknas belasta TA-medel på drygt 23 000 tkr årligen.

Vi har än så länge inte räknat med att TA-medel kan bära del av förvaltningskostnaden framöver för de applikationerna som är byggda för framförallt landsbygdsprogrammet utan hela förvaltningen har lagts på anslaget 1:8. Anledningen till detta är den brist på TA-medel vi ser framöver.

Delar av förvaltningen av nya system bör kunna hanteras inom befintliga resurser genom delvis minskad förvaltning av de äldre systemen samt att de nya systemen levereras senare än vad som planerades.

Beslutade 19 000 tkr i extra anslagsmedel 2017 för implementeringen täcker enbart en del av avskrivningarna. Förutom beslutade 19 000 tkr i extra anslagsmedel 2017 för hantering av den gemensamma jordbrukspolitiken hemställer verket om ytterligare 20 000 tkr för direkta kostnader i samband med det fortsatta implementeringsarbetet under 2017 samt för att finansiera del av avskrivningar och dessutom för förvaltning av byggda IT-applikationer.

Eftersom utvecklingsarbetet fortsätter även under 2017 och att vi räknar med att mer utförs av egen personal beräknas projektintäkter om mellan 25 000 tkr till 30 000 tkr, för personal som arbetar i det fortsatta implementeringsarbetet, avlasta förvaltningsbudgeten så att årsunderskottet håller sig inom givna ramar. Kostnaden för delar av personalen uppkommer då i form av avskrivningar från hösten 2017 och fem år framåt.

För åren 2018 och 2019 beräknas behovet av en nivåhöjning ligga kvar på 20 000 tkr utöver tidigare beslutade medel om 19 000 tkr respektive 22 000 tkr.

Drift av ett nationellt kompetenscenter för 3R-frågor vid Jordbruksverket

Som tidigare nämnts räknas med en nivåhöjning av anslaget med 3 000 tkr från räkenskapsåret 2016 vilket ansluter till alternativet med en lägre ambitionsnivå.

Santé-paketet och implementering av lagstiftningen

Från 2015 och åtminstone under fem år framåt kommer ett omfattande förändrings- och implementeringsarbete ske utifrån dessa nya lagstiftningar. Arbetet omfattar EU-arbete med framtagande av sekundärlagstiftningar och förhandlingsarbete i kommissions- arbetsgrupper samt nya nationella regelverk. Det är flera nationella lagar och förordningar samt cirka 200 föreskrifter som ska ersättas eller ändras och en ny struktur som ska tas fram. Vidare ska system och rutiner för tillämpningen av de nya lagstiftningarna tas fram. För Sverige innebär detta ett mycket omfattande arbete och också en möjlighet att i grunden se över och modernisera svensk lagstiftning. Arbetet kommer att bedrivas i projektform och i samverkan med bland annat departementet.

Jordbruksverket uppskattar att merkostnaderna kommer att uppgå till ytterligare 8 000 tkr under räkenskapsåret 2017, 12 000 tkr under räkenskapsåret 2018 och 4 000 tkr under räkenskapsåret 2019.

Ökad handläggning av landsbygdsstöd (exkl. LLU)

Jordbruksverket kommer att ansvara för en större del av handläggningen av landsbygdsprogrammet under programperioden 2014-2020 jämfört med perioden 2007-2013. Jordbruksverket kommer att handlägga stöd om totalt ca 4,9 miljarder av landsbygdsprogrammet vilket exklusive hanteringen av lokalt ledd utveckling (LLU) är en ökning med ca en miljard kronor jämfört med föregående programperiod. Motsvarande gäller även inom havs- och fiskeriprogrammet där Jordbruksverket kommer att ansvara för en större del av handläggningen av stöd.

Orsakerna är främst att Jordbruksverket ska hantera stöd för det Europeiska Innovationspartnerskapet. Därutöver hanteras en större andel av ärendena centralt i syfte att kostnadseffektivisera den samlade administrativa hanteringen av en del av stöden jämfört med om pengarna hade fördelats till 21 länsstyrelser. Vidare hanteras en ökad andel av ärendena centralt i syfte att förenkla för stödmottagare som kan vända sig till en myndighet för att genomföra satsningar som sträcker sig över länsgränser eller har nationell inriktning.

Jordbruksverket behöver förstärka resurserna under hösten 2016 och hemställer därför om 4 500 tkr årligen från och med 2017.

Sammanfattning

Jordbruksverket analyserar fortlöpande verksamheten. Den slutsats som dragits är att det inte är möjligt att ta bort någon verksamhet som kan frigöra en större mängd resurser för att kunna utföra nya verksamheter utan ytterligare anslagsmedel. I stort sett hela förvaltningsanslaget används för att säkerställa att utbetalningarna är korrekta, informera stödmottagare att förse regeringen med olika slag av underlag, att förvalta verkets lagstiftningsmassa samt för att delta i arbetet inom EU och internationella organisationer.

Jordbruksverkets arbete för att prioritera verksamheten fortsätter under 2016 inom de tre områden som angavs tidigare; ambitionsnivåer inom EU-arbetet och annat internationellt arbete, arbetsfördelning och finansiering av stödhanteringen samt genomgång av verkets interna processer.

Under implementeringsarbetet har bland annat ett stort antal nya IT-system levererats med starka inslag av automatisering och helt digitaliserade processer. Bland annat har nya e-tjänster introducerats. Detta ger stora fördelar för främst länsstyrelsernas handläggningsarbete. Jordbruksverket konstaterar, liksom i förra budgetunderlaget, att förseningen i införandet av den nya politiken och den ökade komplexiteten, inte har kunnat förutses. Ytterligare både sena besked och ökad komplexitet kan noteras för ett antal områden. Verket prioriterar att delta i utformningen av politiken och att säkerställa implementeringen. Detta medför en stor påfrestning för verkets ekonomi under de kommande åren. De risker som Sverige löper som medlemsland om verkets roll som utbetalningsmyndighet inte fullföljs är stora. Det innebär att ambitionsnivåer får sänkas för andra uppgifter, såsom främjandearbete, utvecklingsarbete på andra områden, arbete gentemot EU och andra internationella organisationer, analyser om politikens effektivitet samt förvaltning av de regelverk där vi har ett ansvar.

Övrigt

Krisberedskap

Jordbruksverket har de senaste åren genomfört ett flertal projekt som finansierats med medel från anslaget 2:4 Krisberedskap. En stor del av projekten har implementerats fullt ut i linjeverksamheten och resulterat i att Jordbruksverket har förbättrat sin krisberedskap inom verkets ansvarsområde. Den befintliga ramen har dock inte gett utrymme för att fullt ut kunna dra nytta av den ökade kunskapen och den ökade förmågan till samverkan som projekt finansierade av 2:4-anslaget har genererat.

Anslag 2:4 Krisberedskap är avsett för utveckling av samhällets krisberedskap och ska endast användas till utveckling som ligger utanför myndigheternas eget ansvar och dessa medel fördelas av myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), som prioriterar tilldelningen. Jordbruksverket kan därför inte få del av anslag 2:4 Krisberedskap för insatser som enbart stärker den egna krishanteringsförmågan. Även bibehållande av krishanteringsförmågan, som inte finansieras av anslag 2:4, kräver kontinuerligt arbete, bl.a. i form av utbildningar, övningar och samverkan med andra myndigheter. Dessutom behöver vi fortsatt prioritera att öka den operativa förmågan.

Jordbruksverket tog i budgetunderlaget för 2016-2018 upp behovet av extra medel till utveckling, övningar och utbildning inom krisberedskap. I det ingick även medel för att implementera och effektivt förvalta kunskap och erfarenheter såväl som att fullfölja den ökade samverkan som projekt finansierade med medel från anslaget 2:4 Krisberedskap har resulterat i. Jordbruksverkets slutsats blev då att, i avvaktan på ställningstagande om hur denna verksamhet långsiktigt ska finansieras, hemställa om 4 000 tkr årligen under förvaltningsanslaget.

Med hänsyn till statsmakternas tidigare bedömning av medelsbehovet, avstår Jordbruksverket nu från att återkomma om en hemställan för 2017-2019. När ytterligare klarhet har nåtts om vad arbetet kommer innebära återkommer verket med en beräkning om medelsbehov.

Civilt försvar

Enligt regeringens beslut om gemensamma grunder för en sammanhängande planering för totalförsvaret ska beredskapsplanering genomföras även för civila aktörer och då i första hand de ansvariga myndigheterna, bl.a. Jordbruksverket. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), har konstaterat att det idag i mycket begränsad omfattning genomförs någon planering inför höjd beredskap vid de berörda civila myndigheterna. Än mindre genomförs utvecklingsinsatser inom området.

Jordbruksverket bedömer att regeringens planeringsanvisningar leder till merarbete för att inom sektorn säkerställa den samlade förmågan i totalförsvaret (värna civilbefolkningen, säkerställa de

viktigaste samhällsfunktionerna och bidra till Försvarsmaktens förmåga). I ett första steg behöver vi bl.a. genomföra risk- och sårbarhetsanalyser i sektorn, utreda Sveriges försörjningsförmåga för livsmedel, öka samverkan med Försvarsmakten, utbilda och kompetensutveckla vår personal, se över lagstiftningen och säkerställa att samhällsviktig verksamhet inom sektorn är robust. Dessutom medför de säkerhetskrav som lagstiftningen föreskriver för arbete med frågor som rör rikets säkerhet en ökad kostnad för lokaler, rutiner och kommunikationsmöjligheter.

Jordbruksverket tog i budgetunderlaget för 2016–2018 upp behovet av extra medel för civilt försvar. Verket bedömde då medelsbehovet till 1 000 tkr per år. Med hänsyn till statsmakternas tidigare bedömning av medelsbehovet, avstår Jordbruksverket nu från att återkomma om en hemställan för 2017–2019.

Från 2015 har Jordbruksverket arbetat aktivt med civilt försvar. När ytterligare klarhet har nåtts om vad arbetet kommer innebära återkommer verket med en beräkning om medelsbehov.

Främja livsmedelsexport

Jordbruksverket ser en potential för en ökad svensk export av jordbruksvaror och livsmedel. I flera undersökningar har företagen pekat på att de vill att myndigheterna ger dem samlad information kring exportfrågor och hanterar ansökningar om lands- och anläggningsgodkännande effektivt. Enligt riksdagsbeslut på budgetproposition 2016 erhåller verket 5 000 tkr årligen under perioden 2016–2019 för arbete med att främja livsmedelsexporten. I avvaktan på regeringens proposition om en ny livsmedelsstrategi läggs inga ytterligare förslag om anslagsmedel för arbete med exportfrågor eller för andra uppgifter som föreslogs av Konkurrenskraftsutredningen (SOU 2015:36). Verket återkommer i dessa frågor när mer klarhet nåtts om vad som föreslås av regeringen.

Östersjöstrategin

Verket har fått ett regeringsuppdrag om Östersjöstrategin som bl.a. pekar ut att verket ska inrätta en s.k. PAC-roll på verket vilket motsvarar en årsperson. Verket har inte fått finansiering för denna lönekostnad.

Nagoyaprotokollet

Under hösten 2015 har Jordbruksverket informerat regeringen vad konsekvenserna blir för tillämpning av EU:s förordning 511/2014 om genomförande av Nagoyaprotokollet. För Jordbruksverket uppskattades att utrednings- och införandearbetet skulle kosta runt 1 200 tkr under 2016. Verket har ännu inte erhållit några medel för arbetet. Vad hela åtagandet skulle kosta framöver går inte att säga i dagsläget utan det får förstudien under 2016 utvisa. Verket återkommer till regeringen när vi vet omfattningen av arbetet.

Anslutningsplan – minskat uppgiftslämnande

När det gäller anslutningsplanen till minskat uppgiftslämnande utgår verket ifrån att inget arbete påbörjas förrän tidigast 2017. Jordbruksverket har tidigare meddelat utredningen att tidigast 2017 är det möjligt att med gällande prioriteringar ta sig an denna nya uppgift. Vi har tidigare uppskattat att Jordbruksverkets initiala kostnader, kopplat till förslagen i utredningen, kommer att uppgå till ca 16 500 tkr men samtidigt flaggat för att det kan bli betydligt mer. Årliga kostnader efter den initiala investeringen uppgår till 2 700 tkr (3 400 tkr år 1) men även här finns det viss osäkerhet. Verket återkommer när klarhet råder om vad som kommer att gälla för Jordbruksverket. I avvaktan på detta tas inga belopp upp i detta budgetunderlag.

Nya programperioden från 2021

Under 2017 påbörjas även arbetet med att ta fram underlag till Regeringskansliet över de förslag och utkast till ny lagstiftning som tas fram av kommissionen gällande den nya programperioden från 2021.

Handlingsplaner

Handlingsplaner för mjölk, gris samt nöt och lamm har upprättats eller är under tillblivelse för att vända trenderna för svensk produktion. I dessa handlingsplaner är förväntningarna på insatser av Jordbruksverket stora.

Anslagsbelopp för 2017

Härledning av hemställt anslagsbelopp för räkenskapsåret 2017 framgår av nedanstående tabell. I härledningen har det även tagits upp återföring av medel enligt tidigare riksdagsbeslut.

Tkr

Hemställt anslagsbelopp 2016	538 700
Avdrag-Införandeprojekt Pro CAP	-10 168
Avdrag-Hantering av gemensamma jordbrukspolitiken	- 2 000
Omlagd finansiering (från TA-medel till 1:8-medel) för hantering av lokalt ledd utveckling (LLU) och uppdatering av blockdatabasen	55 000
Implementering av de nya reformerna	20 000
Santé-Implementering av lagstiftning	8 000
Ökad handläggning av landsbygdsstöd	4 500
Föreslaget anslagsbelopp 2017	614 032

År 2018

Härledning av hemställt anslagsbelopp för 2018 framgår av nedanstående tabell. Verket har räknat med en ökning om merkostnaderna för arbetet med lokalt ledd utveckling (LLU) samt för implementeringsarbetet med lagstiftning enligt Santé-paketet. Anslagsnivån för LLU och uppdatering av blockdatabasen beräknas ligga kvar åren framöver. Anslagsbeloppet för 2018 föreslås därmed till 620 032 tkr.

Tkr

Hemställt anslagsbelopp för 2017	614 032
Omlagd finansiering LLU och uppdatering blockdatabas (nivåhöjning från 55 000 tkr till 59 000 tkr)	4 000
Santé-implementering av lagstiftning	2 000
Hemställt anslagsbelopp för 2018	620 032

År 2019

Härledning av hemställt belopp för 2019 framgår av nedanstående tabell. Förutom att beloppet enligt riksdagsbeslut ökar för hantering av den gemensamma jordbrukspolitiken samt en neddragning av beräknad merkostnad för implementeringen av Santépaketet räknas här att anslagsnivån i övrigt från 2018 ligger kvar. Anslagsbeloppet för 2019 föreslås därmed till 617 032 tkr.

Hemställt anslagsbelopp för 2018	620 032
Hantering av gemensamma jordbrukspolitiken (ökning från 19 000 tkr till 22 000 tkr)	3 000
Santé-implementeringen av lagstiftning	-6 000
Hemställt anslagsbelopp för 2019	617 032

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning av anslagsmedel om 614 032 tkr för år 2017 och för räkenskapsåren 2018 och 2019 hemställs om 620 032 tkr respektive 617 032 tkr. Vidare hemställs om en anslagskredit om knappt 19 000 tkr för år 2017.

1:4 Bidrag till veterinär fältverksamhet, anslagspost 1

(tkr)	2015 Utfall	2016 Prognos	2017 Beräknat	2018 Beräknat	2019 Beräknat
Anslag	102 074	104 305	104 397	104 529	104 529
Utfall ¹⁾	-102 074	-104 305	-104 397	-104 529	-104 529
Utgående sparande	0	0			

1) Samtliga belopp är angivna i prisnivå 2016.

Beräkningsförutsättningar

Under anslaget anvisas medel för ersättning för veterinär service enligt förordningen (2009:1397) om veterinär service av allmänt ekonomiskt intresse omfattande rikstäckande djurhälsovård, deltagande i beredskapsorganisation vid utbrott av smittsamma djursjukdomar samt ersättning för beredskap för djursjukvård under jourtid. Under anslaget anvisas även medel för att minska veterinärkostnader för akut sjukvård av livsmedelsproducerande djur vid avlägset belägen djurhållning. Anslaget inrymmer medel för distriktsveterinärerna samt de privata veterinärerna med åtagande inom ramen för anslaget.

Under 2010–2011 genomfördes en pilotverksamhet gällande upphandling av veterinär jourberedskap. Under dessa år genomfördes närmare 25 upphandlingar. Under 2012 genomfördes 24 upphandlingar, under 2013 genomfördes 27 upphandlingar, under 2014 genomfördes 32 upphandlingar och under 2015 genomfördes 47 upphandlingar. Distriktsveterinärerna har med två undantag tilldelats uppdragen. Undantagen utgörs av de upphandlingar som gjordes i anledning av att mottagningarna i Dingle och Svenljunga avvecklades under 2014 respektive 2015. Endast i dessa båda upphandlingar har privata aktörer lämnat anbud. Inför 2016 kommer nya upphandlingar att göras. Det finns för närvarande inget känt intresse att ändra verksamhetsformer vid andra mottagningar.

Jordbruksverket ansvarar för att det finns veterinärer för att säkerställa ett gott smittskydd och djurskydd i hela landet. Distriktsveterinärerna ska

- delta i en beredskapsorganisation vid utbrott av smittsamma djursjukdomar,
- tillhandahålla beredskap för djursjukvård under jourtid, och
- tillhandahålla djurhälso- och djursjukvård i sådana områden av landet där det bedöms att tillfredställande veterinär service inte skulle kunna bedrivas på marknadsmässiga grunder (tillfredställande veterinär service).

Anslaget ska även gå till att minska veterinära reskostnader för

- avlägset belägen djurhållning

Distriktsveterinärerna har under 2013 och 2014 erhållit 106 000 tkr per år av det totala anslaget. Detta täckte 20 % av kostnaderna för att upprätthålla ovanstående verksamhet. Resultatet 2013 för resultatområdet Distriktsveterinärerna var drygt -5 900 tkr och för 2014 knappt -1 000 tkr. Ackumulerad kapitalförändring vid ingången av 2015 var 234 tkr. Resultatet för resultatområde Distriktsveterinärerna för 2015 blev -832 tkr. Detta innebär att ackumulerat kapital vid ingången av 2016 är -598 tkr. Antalet förrättningar 2015 har minskat med 3 % medan intäkterna har ökat med ungefär samma procentsats. Skillnaden i utfall beror till stor del på att varje förrättning inom animalieproduktionen tar mer tid medan åtgärderna på varje smådjur blir mer omfattande. Dessa båda faktorer leder till en större omsättning trots färre förrättningar.

Inför 2016 förväntas intäkterna öka genom olika åtgärder på intäktssidan i form av en utveckling av vår service och tillgänglighet. Samtidigt sker en kontinuerlig kontroll av kostnaderna och effektiviteten i verksamheten.

Distriktsveterinärerna som organisation är dimensionerad för att kunna utföra de tjänster av allmänt intresse som uppdragits åt verksamheten.

Ersättning till avlägset belägen djurhållning syftar till att minska kostnaderna för animalieproduktionens djurägare om avståndet till veterinär överstiger 45 minuters restid. Ersättning lämnas vid förrättningar rörande akut sjuka djur som uteslutande hålls för produktion av livsmedel.

Tkr	2015 Utfall	2016 Beräknat	2017 Beräknat	2018 Beräknat	2019 Beräknat
Ersättning till avlägset belägen djurhållning	5 497	6 500	6 500	6 500	6 500
-varav via privata veterinärer	784	850	850	850	850

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning till anslagsposten i nivå med beloppen i regeringens budgetproposition 2015/16:1 för perioden 2017–2019. Av beloppet föreslås att ersättning till avlägset belägen djurhållning kan uppgå årligen till högst 6 500 tkr. Vidare hemställs om en anslagskredit på 3 %.

1:5 Djurhälsovård och Djurskyddsbefrämjande åtgärder, anslagspost 2

Totalt	(tkr)	2015	2016	2017	2018	2019
		Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Totalt ingående sparande		4 000	6 319			
Disponibelt anslagssparande		4 000	0			
Anslag		13 433	14 933	17 700	10 000	10 000
Disponibla medel		17 433	14 933			
Utfall		-11 114	-14 933	-17 700	-10 000	-10 000
Totalt utgående sparande		6 319	0			
Ap 2 Djurhälsovård						
Ingående sparande		4 000	6 319			
Disponibelt anslagssparande		4 000	0			
Anslag		13 433	14 933	17 700	10 000	10 000
Disponibla medel		17 433	14 933			
Utfall		-11 114	-14 933	-17 700	-10 000	-10 000
Utgående sparande		6 319	0			

Beräkningsförutsättningar

Anslagspost 2 Djurhälsovård

Medel från denna anslagspost går till olika djurhälsovårdsaktiviteter avseende nötkreatur, svin, fjäderfä, får, hästar och odlad fisk. Mottagare är branschens organisationer såsom till exempel Växa Sverige, Gård & Djurhälsan AB, Svenska Fåravelsförbundet och Svenska Hästavelsförbundet. Medlen används till förebyggande åtgärder och utvecklingsarbete på djurhälsoområdet. Detta har stor betydelse för att producera säkra livsmedel och vidmakthålla djurhållning som uppfyller högt ställda etiska och kvalitativa krav från konsumenten. Den förebyggande djurhälsovårdens främsta uppgift är att genom rådgivning inom avel, skötsel, utfodring och gårdsmiljö minska eller balansera de olika riskfaktorerna för olika sjukdomar samt för förebyggande smittskyddsåtgärder. Det omfattar ofta så kallade produktionssjukdomar, dvs. vanligt förekommande hälsoproblem som inte omfattas av statligt ingripande, men som har stor betydelse för djurhälsan, djurvälståndet och lönsamheten t.ex. mastiter och klövsjukdomar hos mjölkkor, lunginflammationer och diarréer hos grisar och kalvar. En god djurhälsa minskar behovet av antibiotikabehandling och därmed minskad risk för utveckling av antibiotikaresistens. Medlen bidrar till möjligheten för näringarna att kontinuerligt ha och utveckla central kompetens på dessa områden och att de därmed kan fungera som samarbetspartner till myndigheterna i djurhälsofrågor. Hälsovårdsprogrammen bedöms ha stor betydelse för möjligheten att nå det uppsatta målet inom djurpolitiken.

Under flera år har dessa aktiviteter tilldelats drygt 9 900 tkr årligen men ansökningar från branschens organisationer har varit i storleksordningen 13 000–15 000 tkr. Behovet av att kunna genomföra prioriterade djurhälsovårdsaktiviteter överstiger tilldelade anslagsmedel.

Stöd för vissa kostnader i samband med kastrering av grisar eller för vaccinering mot galrtlukt är en åtgärd som ryms inom djurskyddet. Till och med 2017 har regeringen anslagit 19 miljoner kronor för ersättningen. Denna budget ska täcka dels den ersättning som betalas ut till smågris- och slaktsvinsproducenterna, dels den kostnad Jordbruksverket har för att administrera ersättningen. Djurhållarna ersätts för kostnader som de har från och med den 1 september 2012 till och

med 2017. Vi kan förvänta oss en dramatisk ökning av antalet ansökningar från och med 2016, då ett förbud mot kirurgisk kastrering utan bedövning träder i kraft (25 § djurskyddsförordningen). Under 2016 och 2017 kan vi anta att antalet ansökningar för grisar som får bedövning och smärtlindring motsvarar 65 % av de slaktade hanggrisarna, dvs. ca 750 000 grisar per år. För vaccinering mot galtlukt kan antalet ansökningar antas motsvara 5 % av de slaktade hanggrisarna, dvs. 62 500 grisar per år. Med dessa antaganden finns det under 2016 och 2017 utrymme för 30 % av hanggrisarna som föds upp som intakta galtar, som kastreras utan bedövning i strid med lagen eller vars ägare inte söker stödet.

Med ovanstående antaganden kommer det ansökta beloppet per år 2016 och 2017 att uppgå till ca 7 721 tkr.

Jordbruksverket anhåller även om att få använda eventuella sparade medel på anslagsposten från 2016 under 2017.

(tkr)	2017	2018	2019
Bidrag till djurhälsovård	10 000	10 000	10 000
Kastrering av smågrisar och vaccination mot galtlukt	7 700	-	-
Summa	17 700	10 000	10 000

Med hänsyn till verkets övriga prioriteringar hemställer Jordbruksverket om en tilldelning till anslagsposten om 10 000 tkr för bidrag till djurhälsovård och 7 700 tkr för kastrering av smågrisar och vaccination mot galtlukt, vilket totalt blir 17 700 tkr för 2017 samt 10 000 tkr för åren 2018 och 2019 samt en årlig anslagskredit om 3 %.

1:6 Bekämpande av smittsamma husdjurs- sjukdomar, anslagsposterna 1, 2 och 4

Totalt (tkr)	2015	2016	2017	2018	2019
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Totalt ingående sparande	7 266	1 748			
Disponibelt anslagssparande	-2	-968			
Anslag	124 349	124 349	129 649	129 649	129 649
Disponibla medel	124 347	123 381			
Utfall	-122 599	-127 249	-129 649	-129 649	-129 649
Totalt utgående anslagssparande	1 748	-3 868			
Ap 1 Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar					
Ingående sparande	2 885	-968			
Disponibelt anslagssparande	0	-968			
Anslag	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Disponibla medel	50 000	49 032			
Utfall	-50 968	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Utgående anslagssparande	-968	-968			
Ap 2 Bidrag till bekämpande av djursjukdomar					
Ingående sparande	514	196			
Disponibelt anslagssparande	0	0			
Anslag	33 349	33 349	33 349	33 349	33 349
Disponibla medel	33 349	33 349			
Utfall	-33 153	-33 349	-33 349	-33 349	-33 349
Utgående anslagssparande	196	0			
Ap 3 Bidrag till obduktionsverksamheten					
Ingående sparande	-2	-2			
Disponibelt anslagssparande	-2				
Anslag	7 000				
Disponibla medel	6 998				
Utfall	-7 000				
Utgående anslagssparande	-2				
Ap 4 Bidrag till utveckling och genomförande av sjukdomskontroller					
Ingående sparande	3 869	2 522			
Disponibelt anslagssparande	0	0			
Anslag	34 000	41 000	46 300	46 300	46 300
Disponibla medel	34 000	41 000			
Utfall	-31 478	-43 900	-46 300	-46 300	-46 300
Utgående anslagssparande	2 522	-2 900*)			

*) Verket återkommer med en hemställan senare om utökat anslag under posten.

Beräkningsförutsättningar

Anslaget är avsett för kostnader och ersättningar i samband med bekämpande av eller beredskap mot allvarliga smittsamma djursjukdomar främst enligt epizooti- och zoonoslagstiftningen samt för bidrag till kontrollprogram, obduktionsverksamhet, utveckling och genomförande av sjukdomsövervakning samt kostnader för provtagning av TSE, Aviär influensa och övriga sjukdomskontroller som EU ställer krav på.

Anslagspost 1 Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar

Denna anslagspost utgörs i första hand av medel som lämnas i ersättning till djurägare med anledning av statliga beslut om smittbekämpning enligt epizooti- och zoonoslagarna. Rätten till ersättning är vid en spärr av en djurbesättning garanterad i lagstiftningen för vissa sjukdomar och kan inte vägras med hänvisning till att medel saknas på anslaget.

Det totala behovet av ersättningar som kommer att belasta anslagsposten är mycket svårbedömt. Detta då både antalet fall av epizootiska och zoonotiska sjukdomar varierar från år till år och då den ersättningsberättigade kostnaden för varje enskilt fall varierar mycket. Bekämpnings- och saneringsåtgärder varierar mycket beroende på vilken sjukdom man har och de specifika förutsättningarna på gården som antal djur, produktionstyp m.m. Förutom de sjukdomar som alltid finns i landet eller återkommande dyker upp, som t.ex. Salmonella och Newcastlejsjuka, så finns även risken för introduktion från omvärlden av t.ex. fågelinfluensa, afrikansk svinpest eller Blåtunga.

Salmonella: Det aktiva arbetet med att hålla nere saneringskostnaderna ger fortsatt effekt på kostnaderna för saneringen. Antalet gårdar som spärrats är relativt oförändrat och även antalet stora besättningar med komplexa strukturer. Om inga förändringar sker i reglerna för ersättning och om antalet smittade gårdar ligger kvar i samma omfattning som de senaste åren, kan kostnaderna för bekämpning förväntas ligga mellan 20 000 tkr och 50 000 tkr kommande år. Under 2014 har bekämpningsmodellen för salmonella i mjölkbesättningar utvärderats. Denna översyn kan leda till förändrad hantering av salmonella i mjölkbesättningar vilket initialt kan leda till ökade kostnader för sanering i dessa besättningar. Jordbruksverket kan med anledning av detta komma med kompletteringar avseende bekämpning av salmonella.

Newcastlejsjuka: Sedan 1995 har det förekommit ett eller två fall vart eller vartannat år av Newcastlejsjuka hos fjäderfä. Senast under sommaren 2014 drabbades tre värphönsgårdar i samma län av Newcastlejsjuka. Samtliga fåglar i dessa besättningar avlivades och sanering genomfördes.

Sedan 2010 har en ökad sjuklighet och dödlighet, p.g.a. duvvarianten av viruset som orsakar Newcastlejsjuka, observerats hos vilda stadsduvor på flera olika ställen i landet. Samma virus kan om det kommer in i en fjäderfäbesättning orsaka Newcastlejsjuka. Det bör därför ingå i beräkningarna att ytterligare utbrott kommer att ske under perioden 2016–2019. Utbetalningar till drabbade djurägare under åren har i snitt varit 4 000 tkr per år. För utbrotten under 2014 har det till och med 30 nov 2015 utbetalats ca 14 000 tkr till de drabbade djurägarna. Därtill kommer kostnader för veterinärt arbete och analyskostnader. Om viruset fortsatt cirkulerar bland svenska vilda duvor ökar risken för introduktion av smitta till fjäderfäbesättningar. Newcastlejsjukan kan därför prognostiseras kosta staten 8 000–12 000 tkr per år under åren 2017–2019.

De flesta andra medlemsstater i EU, Finland undantaget, vaccinerar mot Newcastlejsjukan medan det är förbjudet i Sverige. Trots att de flesta länder vaccinerar förekommer utbrott i flera europeiska länder varje år. En vaccinering kan innebära att det inte är lika lätt att diagnostisera sjukdomsutbrott av Newcastlejsjukan då det inte går att särskilja antikroppar på grund av vaccinering eller sjukdom. Detta skulle medföra att bekämpning inte blir lika effektiv. Jordbruksverket har under 2015 startat ett projekt för att bedöma om vaccinering mot Newcastlejsjukan skulle minska kostnaderna för hanteringen av sjukdomen. Vaccinering medför stora kostnader för äggnäringen där djuren blir äldre och därför måste vaccineras flera gånger. Matfågelnäringen däremot skulle behöva vaccinera i mycket mindre utsträckning och därigenom komma undan med mindre kostnader. Av detta följer att äggnäringen är negativ till borttagande av förbudet medan matfågelnäringen är för det. Projektets syfte är att väga samman för- och nackdelar och beräkna om det vore lönsammast att byta strategi eller att fortsätta att inte vaccinera.

LA-MRSA i grisbesättningar: Internationellt sett är LA-MRSA mycket utbrett hos livsmedelsproducerande djur exempelvis i gris och kalvuppfödning. Studier från andra länder visar att upp

till 70 % av personalen som arbetar i en smittad besättning kan bära på bakterien tillfälligt eller kroniskt. Smittade personer sprider i sin tur LA-MRSA till familjemedlemmar och till andra besättningar. De flesta grisar och människor blir inte sjuka av MRSA men resistensen sprids och ger problem framförallt på sjukhus och hos personer med nedsatt immunförsvar.

I den senaste screeningen för LA-MRSA i alla 39 svenska avelsgrisbesättningar under hösten 2014 hittades ingen MRSA. Smittläget är sannolikt fortfarande gott i Sverige jämfört med andra länder men det går inte att utesluta att smittan finns. Det finns åtminstone över 800 grisägare i Sverige och enligt en studie ca 6 000 personer inklusive familjer som arbetar med grisar. Den svenska grisonäringen är liten jämfört med exempelvis Danmarks, och LA-MRSA som kommer ut i samhället från svenska grisbesättningar skulle sannolikt vara relativt liten jämfört med de humanvarianter av MRSA som sprids i samhället mellan personer (utlandsförvärvad, sjukhus och samhällssmitta).

Under början av 2016 kommer Jordbruksverket att få in flera underlag, däribland en riskvärdering från Folkhälsomyndigheten, som stöd för utformningen av en långsiktig strategi. Utbrott av LA-MRSA kan behöva åtgärdas med sanering i grisstallar och åtgärderna är i sådana fall kostsamma.

En kritisk del av strategin är att förhindra att personer som bär på LA-MRSA smittar grisarna. Ett okänt antal grisskötare, veterinärer och andra har arbetat i smittade grisbesättningar i andra länder och kan ha eller kommer att ta med smittan in till svenska besättningar. Det kommer med största sannolikhet behöva avsättas medel för att förebygga uppkomst och motverka spridning av LA-MRSA under 2017–2019.

VTEC/EHEC: EHEC-fall hos människa uppträder med jämna mellanrum och med en säsongsvariation där det är flest fall under sensommar och höst. Vissa av dessa fall har samband med direkt eller indirekt kontakt med djurbesättningar och medel från anslagsposten har tagits i bruk för provtagningar i sådana besättningar. Tidigare har typ O157:H7 varit dominerande men även andra typer exempelvis O121 och O26 blivit vanligare på humansidan där bl.a. O121 samt vissa O26 påvisas även hos svenska idisslare. I besättningar där man hittar bakterien bör djurhållaren kunna få ersättning för vissa rekommendationer som Jordbruksverket ger (via länsstyrelsen). Jordbruksverket föreslår att 1 500 tkr ska avsättas för dessa ersättningar till djurägare.

Fördelning medel för särskilda undersökningar samt bekämpning av VTEC/EHEC

Jordbruksverket har tidigare fått använda högst 2 000 tkr av anslagsposten för särskilda undersökningar avseende främst zoonoser, serologiska undersökningar, undersökningar avseende salmonella samt bidrag för särskilda undersökningar vid obduktioner. Jordbruksverket har även fått använda högst 2 500 tkr för att ersätta producenter för vissa kostnader vid upptäckt av EHEC-smitta i samband med besättningsstudier eller åtgärder som har till syfte att ge kunskaper om möjlighet till bekämpning av EHEC-bakterien.

Dessa medel är viktiga så att Jordbruksverket även fortsättningsvis har möjlighet att ersätta producenter för kostnader i samband med EHEC-smitta. Däremot ser Jordbruksverket ett behov av att de medel som är till för särskilda undersökningar avseende zoonoser och salmonella samt studier som har till syfte att ge kunskaper om EHEC-bakterien slås samman för att på ett effektivare sätt kunna fördela medlen mellan prioriterade och relevanta projekt och undersökningar. Jordbruksverket föreslår därför att 1 250 tkr avsätts för att betala ut ersättning till producenter för kostnader i samband med EHEC-smitta och att 3 250 tkr avsätts för särskilda undersökningar avseende zoonoser, salmonella och EHEC.

Belastningen på denna anslagspost beror även på vilka sjukdomar som lyder under epizootilagen och som introduceras till landet samt på hur många fall av salmonella som påvisas i djurbesättningar. Därför är och förblir belastningen på anslagsposten svårbedömd.

Under 2014 och 2015 har flera medlemsstater inom EU rapporterat om utbrott av afrikansk svinpest (även klassisk svinpest förekommer i östra Europa med ökad rapportering under 2014). Nyttillkomna under 2013-2015 är Litauen, Lettland, Polen och Estland. Situationen i angränsande länder som Ukraina, Vitryssland och västra Ryssland är mycket oroande. Även ett enstaka positivt fall, oavsett om det är på tamsvin eller vildsvin får troligen stora konsekvenser för möjligheten att exportera (inom och utom EU) grisar, avelsmaterial och icke värmebehandlade svinprodukter från Sverige. Vår bedömning är att kostnaden för denna utökade beredskap är 1 000 tkr. Anslag för beredskapen skulle därmed ligga på 2 000 tkr. Ett utbrott av svinpest i Sverige kommer sannolikt att medföra stora kostnader för staten.

Anslagskrediten bör ligga på 10 % eftersom anslagsposten är så svår att budgetera.

Anslagsutfall på anslagsposten har de senaste fem åren i genomsnitt uppgått till ca 61 000 tkr. Då det är svårt att bedöma anslagsbelastningen för år 2017–2019 så tar verket upp 50 000 kr årligen tillsvidare.

Sammanfattningsvis framgår beräknade kostnader 2017–2019 under anslagsposten i nedanstående tabell:

(tkr)	2015 Utfall	2016 Prognos	2017 Beräknat	2018 Beräknat	2019 Beräknat
Salmonella - Ersättningar/Bidrag	25 891	22 000	22 000	22 000	22 000
Epizootier - Ersättningar/Bidrag	5 567	5 000	5 000	5 000	5 000
Personalkostnader - Ersättningsärenden	3 102	3 500	3 500	3 500	3 500
Veterinär- och laboratoriekostnader	7 500	8 000	8 000	8 000	8 000
Bisjukdomar	3 979	4 000	4 000	4 000	4 000
Tillsyn hälsoprogram m.m.	1 202	2 000	2 000	2 000	2 000
Särskilda undersökningar	1 135	3 250	3 250	3 250	3 250
EHEC/VTEC	1 260	1 250	1 250	1 250	1 250
MRSA	0	0	?	?	?
Övrigt (brevduvevaccin m.m.)	1 332	1 000	1 000	1 000	1 000
Summa	50 968	50 000	50 000	50 000	50 000

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning till anslagsposten om 50 000 tkr årligen för åren 2017-2019 samt en årlig anslagskredit om 10 %.

Anslagspost 2 Bidrag till bekämpande av djursjukdomar

Bekämpningsprogram för allvarliga djursjukdomar har pågått under lång tid. Programmen startas oftast med en frivillig anslutning och flera av programmen blir senare obligatoriska för att till slut efter friförklaring övergå till en övervakningsfas. Under faser när djursjukdomen bekämpas och programmet är obligatoriskt är kostnaderna höga för att senare bli lägre då bekämpningsprogrammet övergår till en övervakningsfas. Sverige har framgångsrikt bekämpat och har för närvarande EU-status som nationellt friförklarat land från leukos, IBR, Tuberkulos och Brucellos hos nötkreatur, Aujeszkys sjukdom hos svin och Brucellos hos får och get. BVD är utrotad och programmet övergår gradvis i en övervakningsfas. Program som pågår är också paratuberkulos hos nötkreatur, Maedivisa hos får och tuberkulosprogram på hägnad hjort, campylobacterprogram för slaktkyckling, frivilligt salmonellakontrollprogram för värphöns respektive matfågel, samt smittskyddsberedskap på gårdsnivå.

EHEC /VTEC: Rapporten från humansidan under de senare åren pekar på att även andra typer än O157 kan ge allvarlig sjukdom. Efter förslag genom ett nytt strategidokument för VTEC/EHEC bör det utredas hur EHEC/VTEC som ger allvarlig sjukdom hos människa kan minskas på ett

kostnadseffektivt sätt. Målsättningen med åtgärderna är att minska risken för att människor ska insjukna. EHEC/VTEC ger i regel inga symptom hos djuren och djurägaren får därför inga ekonomiska incitament för att utföra åtgärder. Kostnaden för sådana åtgärder bör därför delas mellan näring och stat. I besättningar där man hittar bakterien är tanken att djurägaren kan få speciell rådgivning angående sanering med mera.

Antibiotikaresistens: Internationellt sett är detta ett växande problem på djursidan liksom det är på humansidan. Även om resistensläget fortfarande är gott i landet så finns det en reell risk att fler fall av resistenta bakterier påvisas, både på sällskapsdjur, häst och hos lantbrukets djur i framtiden. Det är i dagsläget mycket svårt att bedöma behovet av vilka åtgärder som kan behöva vidtas och om det kan bli aktuellt med övervaknings- eller kontrollprogram och i vilken omfattning som då behövs. Det kommer med största sannolikhet behöva avsättas medel för att förebygga uppkomst och motverka spridning av resistenta bakterier men i dagsläget är storleksordningen på detta ännu oklart. En av de viktigaste åtgärderna är hindra smittspridning mellan besättningar genom smittskydds-förebyggande åtgärder. Jordbruksverket har under de senare åren beviljat medel till näringens organisationer och till SVA för att få fram bra underlag om de enskilda smittskydds-förebyggande åtgärdernas relativa betydelse och underlag om vad dessa åtgärder kostar och vad vinsten i minskad sjuklighet kan beräknas vara. Växa Sverige och Gård & Djurhälsan håller på att ta fram smittskydds-förebyggande program för nötkreatur och gris. Det finns stora vinster med att arbeta förebyggande med smittskydd och hälsa. Dels minskar behovet av antibiotika och därmed också risken för antibiotikaresistensutveckling samt dels minskar risken för att ev. resistenta bakterier sprids mellan besättningar. Jordbruksverket avser att fortsätta satsa på smittskydds- och djurhälsoförebyggande åtgärder, som med all sannolikhet också kommer att vara ett krav i EU:s kommande djurhälsovetenskapliga stiftning.

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning till anslagsposten om 33 349 tkr årligen under perioden 2017–2019 samt en årlig anslagskredit om 1 000 tkr. Jordbruksverket kan återkomma under året med särskild ansökan vad det gäller en eventuell negativ utveckling och spridning av antibiotikaresistenta bakterier vilket kan medföra att kontroll- och övervakningsprogram behöver upprättas.

Anslagspost 4 Bidrag till utveckling och genomförande av sjukdomskontroller

Under anslagsposten disponerar Jordbruksverket medel för att kartlägga och dokumentera sjukdomsläget för bl.a. de sjukdomar där Sverige beviljats tilläggsgarantier. Sjukdomskontroller som EU ställer krav på är t.ex. tuberkulos och brucellos hos nötkreatur, TSE sjukdomar hos nötkreatur (BSE-galna kosjukan) och får (Scrapie), fågelinfluensa hos fjäderfä och vilda fåglar. Oavsett om Sveriges tilläggsgarantier kommer att kvarstå i nuvarande omfattning eller inte så kommer provtagningen och dokumentationen över vissa sjukdomar att vara nödvändig för att visa frihet. Sverige måste också ha en övervakning för att visa frihet från Blåtunga. Kontrollerna beräknas kosta ca 20 000 tkr per år.

TSE (BSE och Scrapie): Aktiviteten inom detta område styrs av förordning 999/2001/EG. Kraven på provtagning för BSE enligt förordningen ändrades under våren 2013 och Sverige måste inte längre provta friska nötkreatur vid slakt. Kraven på provtagning i övriga grupper är oförändrade. Om vi bara provtar det minimiantal som förordningen kräver får vi problem med att uppnå de volymer som krävs för att bibehålla vår status försumbar risk för BSE enligt OIE och vi kommer därför sannolikt att behöva öka antalet prov. Hur detta ska ske är ännu inte klart men en plan håller på att tas fram. Samtidigt har ändrade regler för handel när det gäller scrapie gjort att Sverige under 2014 har ansökt om status försumbar risk för scrapie. Ansökan har nu bedömts positivt av KOM och ett förslag till ändring i förordning (EU) nr 999/2001 gällande Sveriges status kommer att behandlas under 2016. När vi erhåller status försumbar risk kommer vi att kunna minska

antalet prover på får betydligt. Fram tills vi nått statusen försumbar risk kommer kostnaderna öka på grund av att priset på provtagningen höjs samt att ersättningen från EU minskar från 100 % på berättigade kostnader till 75 %.

Aviär influensa: Övervakningen av fjäderfä och döda vilda fåglar (s.k. fallvilt) beräknas fortgå under perioden. Sverige ska enligt förslag från Kommissionen för 2016 tilldelas ett maxbelopp av 25 tusen euro (ca 230 tkr). Den totala kostnaden för övervakning hos vilda fåglar och fjäderfä beräknas till ca 1 400 tkr. Den nationella kostnaden kommer att ligga på ca 1 200 tkr. Eftersom övervakningen revideras årligen får dessa siffror preliminärt gälla per år även för perioden 2017–2019.

PRRS: Efter utbrottet av PRRS under sommaren 2007 genomfördes en intensiv provtagning för att kunna friförklara landet igen. Efter detta reviderades provtagningen för att bättre kunna fånga upp eventuell smitta. Det är angeläget att följa upp denna sjukdom under de kommande åren på samma nivå som skett sedan 2008.

Rävens dvärgbandmask: Fortsatta undersökningar behövs för att följa eventuell spridning av rävens dvärgbandmask inom landet över tid. Den normala övervakningen sedan början på 2000-talet har varit 300 rävar per år och denna övervakning bör fortsätta under åren 2017, 2018 och 2019 och Jordbruksverket hemställer därför om en tilldelning av 400 tkr per år för dessa år.

De EU-medfinansierade delarna av omnämnda program finansieras under anslaget 1:10 anslagspost 4, Bidrag från EU-medfinansierade djursjukdomar.

Anslagskrediterna bör vara minst 10 % eftersom de provtagningsprogram EU ställer krav på till en del måste finansieras nationellt. Utökade eller nya provtagningsprogram kan bli aktuella och beslutas i vissa fall snabbt och då måste medel till den svenska finansieringen finnas tillgängliga.

Antibiotikaresistens: Frågor om antibiotikaresistens väcker allt mera uppmärksamhet och förväntningarna på Jordbruksverket har ökat dessa frågor ökar. Tillgång till effektiv antibiotika är avgörande för en stor del av dagens sjukvård.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har undersökt ett scenario med en omfattande antibiotikaresistens. Detta skulle påverka inte bara vård och omsorg utan flera viktiga samhällsfunktioner.

En av lösningarna på problemet är att ny antibiotika, med nya verkningsmekanismer, tas fram; detta är dock en lång och svår process. Under tiden är det nödvändigt att hushålla med de antibiotika som finns, etablera rutiner som förebygger uppkomsten av infektioner, och arbeta för att minska risken för smittspridning. Ett minskat smittryck ger en frisk befolkning och friska djur som behöver mindre antibiotika, vilket i sin tur leder till minskad selektion av resistenta bakterier.

Jordbruksverket har flera pågående och planerade arbeten på området.

- Jordbruksverkets arbete med nationella samverkansgruppen fortsätter.
- Jordbruksverket arbetar med att förverkliga målen i handlingsplanen.
- Sverige deltar vid möten om antibiotikaanvändning och antibiotikaresistens inom EU, bl.a. i rådsarbetsgrupper och kommissionsarbetsgrupper, samt i kommittéer såsom PAFF-kommittén. Samverkan sker också med bl.a. ECDC och EFSA. Sverige deltar vid möten i olika internationella fora, såsom WHO, WTO, FAO, OIE, OECD, Codex Alimentarius och Nordiska rådet.
- Arbete inom ramen för handelsavtal. Detta gäller bl.a. TTIP-förhandlingarna med USA.
- Utveckla strategier för hantering av antibiotikaresistenta bakterier. Jordbruksverket samordnar bl.a. arbetet med ESBLCARBA.

- Jordbruksverket arbetar en vidareutveckling av djursjukdatasystemet, som är ett viktigt verktyg för uppföljning av antibiotikaanvändning på djur
- Frågor om reglering och kontroll av läkemedelsanvändning i allmänhet och antibiotikaanvändning i synnerhet är av central betydelse för arbetet med export av svenska produkter till tredjeland.

Obduktionsverksamheten är mycket betydelsefull för landets smittskyddsberedskap. Jordbruksverkets målsättning har hittills varit att ca 4 000 lantbruksdjur inklusive fjäderfä ska obduceras varje år. Det har hittills inte varit möjligt med den nuvarande medelstillelningen om 7 000 tkr. De totala kostnaderna för obduktionsverksamheten har varit högre än de tilldelade medlen och legat runt 8 000–8 500 tkr. Jordbruksverket har i oktober 2010 lämnat en rapport om obduktionsverksamheten där det framkommer hur viktigt det är att denna verksamhet bedrivs för att bland annat kunna påvisa smittor i landet. Både 2008 och senast sommaren 2011 kunde till exempel mjältbrand påvisas till följd av obduktion. Genom obduktionsverksamheten följer man även antibiotikaresistenssituationen. Av rapporten framkommer också att det är viktigt att vidmakthålla antalet obduktionsplatser och förbättra transportlogistiken av kadaver.

Bristen på medel har inneburit att verksamheten tvingats till kraftiga nedskärningar vilket är en risk för att allvarliga sjukdomar inte upptäcks i tid och vi inte har möjlighet att upptäcka och förhindra ett allvarligt utbrott som kan bli mycket kostsamt. En fungerande obduktionsverksamhet är en viktig del i en effektiv övervakning av sjukdoms- och antibiotikaresistensläget i Sverige och ger oss möjlighet att i ett tidigt läge upptäcka och bekämpa smittsamma sjukdomar. Det finns även ett behov av en större flexibilitet.

Sammanfattningsvis framgår beräknade kostnader 2017-2019 under anslagsposten i nedanstående tabell:

(tkr)	2015 Utfall	2016 Prognos	2017 Beräknat	2018 Beräknat	2019 Beräknat
Övervakningsprogram (PRRS, Leukos, IBR, m.fl.)	17 746	17 800	17 800	17 800	17 800
BSE/TSE (nöt och får/get riskdjur)	13 083	16 200	16 200	16 200	16 200
BSE/TSE (normalslakt nöt)	0	0	0	0	0
Aviär influensa	589	1 300	1 200	1 200	1 200
Dvärgbandmask	0	400	400	400	400
Övervakningsprogram Blåtunga	0	200	200	200	200
Antibiotikaresistens			2 500	2 500	2 500
Övrigt (utbildning m.m.)	60	1 000	1 000	1 000	1 000
Obduktionsverksamhet*		7 000	7 000	7 000	7 000
Summa	31 478	43 900	46 300	46 300	46 300

*) obduktionsverksamheten finansierades under anslagspost 1:6.3 under 2015

Med hänsyn till verkets övriga prioriteringar hemställer Jordbruksverket om en tilldelning till anslagsposten om 46 300 tkr årligen från räkenskapsåret 2017. Detta innebär oförändrade belopp för nuvarande verksamhet men en utökning med 5 300 tkr för provtagningsprogram för BSE och för arbete gällande antibiotikaresistens. Verket hemställer även om en årlig anslagskredit om 3 %.

1:9 Bekämpande av växtskadegörare, anslagspost 1

(tkr)	2015	2016	2017	2018	2019
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Ingående sparande	15	1			
Disponibelt anslagssparande	0	0			
Anslag	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Utfall	-4 999	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Utgående sparande	1	0			

Beräkningsförutsättningar

Anslaget finansierar bl.a. beredskapsåtgärder, akuta skyddsåtgärder till följd av angrepp av karantänsskadegörare, inventering av förekomst av växtskadegörare och marknadskontroller avseende efterlevnaden av EUs gemensamma växtskyddslagstiftning. Det senare innebär slumpmässiga kontroller av växter och varusändningar, inklusive träemballage, med ursprung i EU-området, i syfte att kontrollera förekomst av växtskadegörare och märkningskrav. Kostnader för diagnos av växtskadegörare utförda av kontrakterade laboratorier ingår också.

Delar av kostnaderna för EU-arbetet och för den internationella verksamheten inom det fytosanitära området finansieras också av anslaget.

Av EUs växtskyddslagstiftning följer ett ansvar för inventering av nya skadegörare vars utbredning endera är oklar eller behöver följas av andra skäl. Därutöver finns krav avseende inventering av flera specifika skadegörare t.ex. av tallvedsnematoder i svensk skog och i träemballage som följer med varusändningar av olika slag samt av skadegörare för vilka Sverige är skyddad zon. Kostnader för sådana insatser finansieras av det aktuella anslaget.

Den nya EU-förordningen om skyddsåtgärder mot växtskadegörare (politisk överenskommelse 18 december 2015) lägger tydligare och större vikt vid medlemslandets ansvar för att bevaka förekomst av skadegörare inom sitt territorium. Det är idag inte känt när denna förordning ska börja tillämpas men antas bli under 2019. På regeringens uppdrag (L2014/1942/DL) utreder Jordbruksverket för närvarande frågan om att ta fram en strategi för att Sverige ska kunna uppfylla ansvaret för att undersöka och övervaka förekomst av växtskadegörare som är karantänsskadegörare eller har potential att uppfylla kriterierna för att förtecknas som sådana. Jordbruksverket ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 30 april 2016. Jordbruksverket vill därför redan nu påtala ett ökat behov av finansiella resurser för att kunna uppfylla detta kommande krav. Det gäller inte minst inventering av skadegörare som kan komma att påverka svensk skog. I denna del återkommer verket i kommande budgetunderlag.

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning till anslagsposten om 5 000 tkr för åren 2017-2019 samt en anslagskredit om 3 %.

1:10 Gårdsstöd m.m., anslagspost 1 och 4

Totalt	(tkr)	2015	2016	2017	2018	2019
		Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Totalt ingående sparande		-319 636	170 031			
Disponibelt anslagssparande		-320 166	0			
Anslag		6 097 400	7 632 000	6 762 930	6 104 930	6 021 930
Disponibla medel		5 777 234	7 632 000			
Utfall		-5 607 203	-6 848 940	-6 762 930	-6 104 930	-6 021 930
Totalt utgående anslagssparande		170 031	783 060			
Ap 1 Gårdsstöd m.m.						
Ingående sparande		-320 166	169 815			
Disponibelt anslagssparande		-320 166	0			
Anslag		6 096 200	7 630 800	6 762 000	6 104 000	6 021 000
Disponibla medel		5 776 034	7 630 800			
Utfall		-5 606 219	-6 848 010	-6 762 000	-6 104 000	-6 021 000
Utgående anslagssparande		169 815	782 790			
Ap 4 EU-medfinansiering av bekämpande av djursjukdomar						
Ingående sparande		530	216			
Disponibelt anslagssparande		0	0			
Anslag		1 200	1 200	930	930	930
Disponibla medel		1 200	1 200			
Utfall		-984	-930	-930	-930	-930
Utgående anslagssparande		216	270			

Beräkningsförutsättningar

Anslagspost 1 Gårdsstöd m.m.

Prognostiserat anslagsutfall för stödåret 2016 är beräknad på eurokursen 9,22 kr. Eurokursen fastställs den 1 oktober (kurs den 30 september) för innevarande stödår. Avviker fastställd eurokurs från 9,22 kr minskar eller ökar anslagsbelastningarna.

Prognosen på anslagsbelastningarna för 2016 avser dels det som är kvar att betala ut av 2015 års direktstöd (gårdsstöd, stöd till förgröning, stöd till nötkreatur och stöd till unga jordbrukare) och ca 90 % av 2016 års direktstöd som betalas ut med början i oktober 2016. Vidare ingår återbetalning av finansiell disciplin (se nedan) och en mindre del av stödet till mjölkproducenter.

Beroende på EU:s budgetläge inom direktstöden har ett avdrag för ”finansiell disciplin” blivit aktuellt för de senaste åren. För stödåret 2014 gjordes ett avdrag för ”finansiell disciplin” på belopp över motsvarande 2 000 euro med ca 1,3 procent. Avsättningen utnyttjades aldrig på EU-nivå så hela beloppet kommer att betalas ut baserat på 2015 års stöd. Utbetalningen planeras tidigast i juni 2016. För stödåret 2015 gjordes ett avdrag på motsvarande sätt för ”finansiell disciplin” med ca 1,4 procent.

I nedanstående tabell framgår fördelningen av beräknad anslagsbelastning fördelad på stödformer och stödår.

(tkr)	Utbetalningsår							
	2016		2017		2018		2019	
	Stödår 2015	Stödår 2016	Stödår 2016	Stödår 2017	Stödår 2017	Stödår 2018	Stödår 2018	Stödår 2019
Gärdsstöd	435 731	3 208 104	356 456	6 120 045	124 899	5 978 718	122 015	5 898 598
Förgröning	286 584	1 734 110	192 679					
Stöd till nötkreatur	253 648	751 447	83 494					
Stöd till unga jordbrukare	23 513	86 706	9 634					
Avdrag finansiell disciplin	-11 378	0	0					
Återbetalning av (f.g. år) finansiell disciplin	70 491	0	0					
Delsumma	1 058 589	5 780 367	642 263	6 120 045	124 899	5 978 718	122 015	5 898 598
Mjölkbidrag	12 054	0						
<i>Delsumma</i>	1 070 643	5 780 367	642 263	6 120 045	124 899	5 978 718	122 015	5 898 598
Återkrav	-3 000							
<i>Totalsumma</i>	1 067 643	5 780 367	642 263	6 120 045	124 899	5 978 718	122 015	5 898 598
Beräknad anslagsbelastning¹⁾		6 848 010		6 762 308		6 103 617		6 020 613

1) Beloppen har avrundats till tabellen i inledningen.

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning till anslagsposten enligt tabell i inledningen för åren 2017-2019 samt en årlig anslagskredit om 10 % av anslagsbeloppet.

Anslagspost 4 EU-medfinansierade djursjukdomar

Medfinansieringen av djursjukdomsprogrammen innefattar för närvarande övervakningsprogrammet för TSE (BSE och scrapie), aviär influensa hos vilda fåglar och tamfjäderfä. Under perioden 2017–2019 kan medfinansiering för ett EHEC/VTEC program och för MRSA komma att sökas.

Aviär influensa: Övervakningen av fjäderfä och döda vilda fåglar (s.k. fallvilt) beräknas fortgå under perioden. Sverige ska enligt förslag från Kommissionen för 2016 tilldelas ett maxbelopp av 25 teuro (ca 230 tkr). Den totala kostnaden för övervakning hos vilda fåglar och fjäderfä beräknas till ca 1 400 tkr. Den nationella kostnaden kommer att ligga på ca 1 200 tkr. Eftersom övervakningen revideras årligen får dessa siffror preliminärt gälla per år även för perioden 2017/2019.

TSE (BSE och Scrapie): Prognosen för 2017 till 2019 är osäker beroende på hur vi kan balansera eventuellt ökat behov av provtagning för att uppnå OIEs krav med de minskade antal prover på får ifall vi får status som försumbar risk för scrapie. Att provtagningen av friska djur vid slakt upphört ledde till att all provtagning nu utförs på SVA vilket innebär en kraftigt ökad genomsnittlig kostnad per prov. De nya reglerna för EUs medfinansiering innebär också att SE får minskade anslag därifrån. Den totala kostnaden för övervakningsprogrammet från och med 2017 beräknas bli ca 16 800 tkr. Möjlig ersättning från EU år 2016 har sänkts till 75 % av 7,40 euro per test för nötkreatur och får (max 2 000) och get varvid den nationella delen beräknas öka till ca 16 200 tkr och EU-delen minskar där med till ca 700 tkr (denna anslagspost). Eftersom övervakningen revideras årligen får dessa siffror preliminärt gälla per år även för perioden 2017–2019.

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning till anslagsposten med 930 tkr årligen 2017-2019 samt en årlig anslagskredit om 3 %.

1:11 Intervention för jordbruksprodukter m.m., anslagspost 1

(tkr)	2015	2016	2017	2018	2019
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Ingående sparande	13 063	17 095			
Disponibelt anslagssparande	0	0			
Anslag	129 000	128 000	130 000	130 000	130 000
Disponibla medel	129 000	128 000			
Utfall totalt	-111 905	-141 650	-130 000	-130 000	-130 000
Utgående anslagssparande	17 095	-13 650*			

*) Verket återkommer med en hemställan vid halvårsskiftet.

Beräkningsförutsättningar

Anslagspost 1 Intervention för jordbruksprodukter m.m.

Att beräkna medelsbehovet för interventionsåtgärder för jordbruks- och livsmedelsprodukter är svårt till följd av flera svårkontrollerbara och oförutsägbara faktorer. Dessa faktorer kan enskilt påverka medelsbehovet men i de flesta fall samverkar de med direkt inverkan på de volymer som blir föremål för intervention samt på stödnivåerna. Medelsbehovet påverkas bl.a. av följande:

- Skördeutfall/produktion av reglerade produkter inom Sverige, inom EU och på världsmarknaden
- Utbud, efterfrågan och marknadspriser på produkterna inom Sverige, inom EU och på världsmarknaden
- Svängningar i valutakurser
- Beslut inom EU
- Förändringar i EU:s regelverk
- Åtaganden inom GATT/WTO
- Beslut av enskilda företagare

Offentlig lagring

Anslaget berör spannmål, skummjölkspulver, nötkött och smör. Det används till att köpa upp, lagra och sälja nämnda produkter om vissa förutsättningar, som är olika för varje produkt, är uppfyllda. Tidpunkter för uppköp och försäljning är beroende av marknadens utveckling och kommissionens beslut. De produkter som ska vara aktuella för inköp och lagring under perioden är vanligt vete, skummjölkspulver och smör. För korn, majs, durumvete, paddyris och nötkött får intervention inledas efter att det fastställts i en förordning av EU-kommissionen.

För närvarande finns inga lager som berör offentlig lagring.

Att göra prognoser är omöjligt med alla osäkra faktorer som påverkar marknaden och behovet att sälja till intervention.

Övrig intervention

Stöd till privat lagring

Stöd får beviljas för smör, ost, skummjölkspulver, vitsocker, nötkött, får- och getkött samt griskött. Från och med 1 januari 2014 är alla stöd för privat lagring beroende av försämrade marknadsvillkor för att få användas. Kommissionen ska inleda åtgärden med en förordning.

Tidpunkter för inlagring är således beroende av marknadens utveckling, regelverket och kommissionens beslut. Jordbruksverket tar inte nu upp några belopp för stöd till privat lagring under 2017–2019. Men mot bakgrund av utvecklingen på mejerimarknaden kan behov av medel för dessa år inte uteslutas.

Återköp m.m.

Systemet berör återköp av frukt och grönsaker. Stöd lämnas till erkända producentorganisationer (PO) som fått ett flerårigt verksamhetsprogram godkänt. Stödets storlek är bland annat beroende av organisationens storlek.

På området frukt och grönt finns idag fem erkända producentorganisationer som är aktiva.

Stöd vid förbrukning

Stöden har berört stärkelse, socker och skummjölkspulver. Ingen av produkterna förväntas vara berörda de närmaste åren.

Skolmjölksstöd

EU ger stöd till skolor och förskolor som serverar barnen mjölk, fil, yoghurt och ost. Syftet är att ge barn möjlighet att dricka och äta mer av dessa varor. Stödet bedöms ligga kvar på samma nivå för de kommande åren.

Beräkningsgrunder

Prognoserna för övrig intervention bygger i huvudsak på trender från tidigare år och kommande kända förändringar i regelverken. Sammanfattningsvis framgår beräknade kostnader under anslagsposten i nedanstående tabell.

(tkr)	2015	2016	2017	2018	2019
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Stöd till privatlagring - griskött	1 294	1 000			
Stöd till privatlagring - ost	1 746	2 250			
Stöd till producentorganisationer för frukt och grönt	46 088	50 400	52 000	52 000	52 000
Skolmjölksstödet	62 777	88 000	78 000	78 000	78 000
Summa	111 905	141 650	130 000	130 000	130 000

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning till anslagsposten om 130 000 tkr årligen för 2017–2019 samt om en årlig anslagskredit om 10 %.

1:12 Finansiella korrigeringar m.m., anslagspost 1

(tkr)	2015 Utfall	2016 Prognos	2017 Beräknat	2018 Beräknat	2019 Beräknat
Ingående sparande	2 170	18 647			
Disponibelt anslagssparande	0	0			
Anslag	75 472	75 472	75 000	75 000	75 000
Disponibla medel	75 472	75 472			
Utfall	-56 825	-233 000*	-75 000	-75 000	-75 000
Utgående anslagssparande	18 647	-157 528*			

*) Verket har beräknat anslagsbelastningen 2016 till 233 000 tkr vilket framförallt grundas på fem revisionsärenden där Kommissionen (KOM) föreslagit korrigeringar på 19 942 tusen euro motsvarande knappt 184 000 tkr vid en prognoskurs 9,22 kr/euro. Vidare har KOM föreslagit en korrigering på 3 571 tkr i ett annat ärende. Därutöver beräknas en korrigering om ytterligare knappt 41 000 tkr för två ärenden där KOM ännu inte föreslagit några belopp. Uppskattningen av beloppet har gjorts utifrån regelverk, kommissionens revisionsrapporter och minnesanteckningar från bilaterala samtal med KOM. Verkets deklaration i februari 2016 av årsräkenskaperna för 2015 visar på en korrigering om drygt 4 200 tkr. Det råder fortfarande osäkerhet om när kommissionens slutgiltiga beslut tas och när pengarna dras på återflöden från jordbruksfonderna alternativt faktureras. Av denna anledning har verket ännu inte hemställt om ytterligare anslagsmedel 2016 men däremot begärt att verket har rätt till överskridande av anslaget.

Beräkningsförutsättningar

Den beräknade anslagsbelastningen är svårbedömd. Från och med 2012 beräknar/uppskattar Jordbruksverket även finansiella korrigeringar i de öppna revisionsärendena där varken kommissionen (KOM) har föreslagit korrigeringsbelopp eller där verket på KOM:s begäran beräknat skada för fonderna. Osäkerheten vad det faktiskt blir för korrigeringsbelopp och när i tiden det ska belasta anslaget är mycket stor.

År 2015

Under 2015 har verket belastat anslaget med 56 794 tkr i korrigeringar för följande ärenden;

	Tkr
• Revision av tvärvillkor 2011 (EGFJ 25 779 tkr och EJFLU 5 035 tkr)	30 814
• Avslut av 2011- EGFJ 1 492 tkr och EJFLU 15 839 tkr	17 331
• Avslut av 2013-EJFLU	7 091
• Tidskorrigering Frukt och Grönt -EGFJ	1 198
• TSE-kontroller 2014-SANCO	360

Utöver korrigeringarna ovan om 56 794 tkr har anslaget också belastats med EU-delen i beslutade återkrav där indrivning ännu inte har lyckats. Återkraven berör äldre ärenden som har passerat vissa tidsgränser enligt EUs regelverk. Beloppet för nämnda belastningar uppgår till 441 tkr. Anslagsposten har därutöver tillförts medel om 410 tkr avseende äldre återkravs EU-del som har belastat anslaget tidigare år.

År 2016

Verket har i prognos den 19 januari 2016 beräknat anslagsbelastningen 2016 till 240 000 tkr.

Beräknad belastning utgörs i huvudsak (knappt 188 000 tkr) av redan tagna beslut av KOM där vi väntar på det slutliga ad hoc beslutet. I två ärenden (revision av axel 1 och 4 samt vissa åtgärder inom axel 2, LBP 2007–2013) väntar Jordbruksverket fortfarande på ställningstagande från KOM över verkets yttrande på lämnade revisionsrapporter. Verket har dock beräknat en korrigerings på cirka 41 000 tkr för de båda revisionsärendena som grundas på lämnade rapporter, gällande regelverk och minnesanteckningar från KOM. I februari har verket deklarerat årsräkenskaperna 2015 för jordbruksfonderna och har där deklarerat ett antal belopp som ska återbetalas till KOM som omräknat uppgår till ca 4 237 tkr. Korrigeringsarna kommer att fastställas av KOM under våren 2016.

Under 2016 har således verket beräknat att finansiella korrigeringar i 9 ärenden om sammanlagt cirka 233 000 tkr belastar anslaget. Aktuella ärenden framgår nedan och eurobeloppen är omräknade med prognoskurs 9,22 kr/euro;

	Tkr
• Revision av frukt och grönt, 2011 (förslag från KOM 2014-07-03, 1 545,4 tusen euro)	14 248
• Revision av skolmjölk och omställningsstöd socker, 2011 (förslag från KOM 2015-10-28, 3 571,5 tkr)	3 571
• Revision av miljöersättningar axel 2, 2012 (förslag från KOM 2015-04-01 om knappt 3 449,7 tusen euro)	31 806
• Revision av gårdsstöd, 2013 (förslag från KOM 2015-09-25 på 10 909,5 tusen euro)	100 585
• Avslut 2014 års räkenskaper-EJFLU (beslut från KOM 2015-06-05 på verkets självkorrigering om 3 474,7 tusen euro)	32 037
• Avslut 2014 årsräkenskaper- EJFLU (beslut från KOM i september på ytterligare 563 tusen euro i korrigering)	5 191
• Jordbruksverkets deklARATION av årsräkenskaperna för jordbruksfonderna (EGFJ och EJFLU) 2016-02-08. Deklarerade korrigeringar uppgår till ca 397 tusen euro samt till drygt 577 tkr och avser bl.a. återkrav som inte har drivits in inom vissa tider.	4 237
• Revision av axel 1 och 4 samt axel 2 (åtgärderna 216 och 227) gjordes 2014 respektive 2015. Verket har beräknat korrigeringarna till knappt 41 000 tkr.	41 000
Summa:	232 675

Övriga kostnader netto upp till beräknade 233 000 tkr utgörs av eventuella kostnader för skadestånd samt inbetalningar av EU-delen i återkravsärenden som Sverige tidigare har korrigerats för.

Det bör noteras att beräknade belopp 2016 är beroende av att KOM tar det slutliga beslutet senast i mitten av året så att avdraget görs senast på EGFJ-deklARATIONEN 1–15 oktober alternativt på den sista EJFLU-rekvitionen som regleras mot medlemsstaten innan nyåret. Blir avdragen/återbetalningarna efter årsskiftet belastas anslaget först under 2017.

Enligt uppgift från KOM kommer gårdsstödsärendet upp till slutgiltigt beslut först under sommaren 2016 vilket troligen innebär att delar av beloppet om drygt 100 000 tkr blir belastat under hösten 2016 och resterande under de första månaderna under 2017.

I avvaktan på de slutliga besluten för upptagna ärenden under 2016 har samtliga beräknade belastningar lagts på räkenskapsåret 2016.

År 2017 och framåt

Anslagsutfallen under åren 2017–2019 beräknas schablonmässigt uppgå till 75 000 tkr årligen. Utöver upptagna revisionsärenden 2016 finns för närvarande inga ytterligare öppna ärenden som kan leda till finansiella korrigeringar.

Jordbruksverket informerar Regeringskansliet löpande om framtida anslagsbehov.

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning av anslagsmedel om 75 000 tkr årligen för åren 2017–2019. Dessutom hemställs om en anslagskredit motsvarande 10 % av beviljat anslagsbelopp.

1:13 Strukturstödet till fisket m.m., anslagspost 1

(tkr)	2015	2016	2017	2018	2019
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Totalt ingående sparande	21 209	24 548			
Disponibelt anslagssparande	1 535	0			
Anslag	46 105	24 250	20 000	22 000	23 000
Disponibla medel	47 640	24 250			
Utfall	-23 092	-12 558	-20 000	-22 000	-23 000
Utgående anslagssparande	24 548	11 692			
Ap 1 Strukturstöd till fisket m.m. - EHFF 2014-2020					
Ingående sparande	1 038	4 148			
Disponibelt anslagssparande	0	0			
Anslag	7 005	24 250	20 000	22 000	23 000
Disponibla medel	7 005	24 250			
Utfall	-2 857	-12 558	-20 000	-22 000	-23 000
Utgående anslagssparande	4 148	11 692			
Ap 3 Strukturstöd till fisket m.m. - EFF 2007-2013					
Ingående sparande	20 171	20 400			
Disponibelt anslagssparande	1 535	0			
Anslag	39 100				
Disponibla medel	40 635				
Utfall	-20 235				
Utgående anslagssparande	20 400				

Beräkningsförutsättningar

Det finns beslut om budgetfördelningen från EU gällande Havs- och fiskeriprogrammet 2014–2020. Det svenska programmet är beslutat av regeringen och godkändes av EU-kommissionen den 17 augusti 2015. Den nationella finansieringen uppgår till 442 400 tkr under perioden. Av beloppet uppgår den nationella anslagsfinansiering för den del av unionsprioritering 3 som avser datainsamling till 57 500 tkr där medlen anvisas under Havs- och vattenmyndigheten. Resterande nationella medel om 384 900 tkr kommer att fördelas med anslagsmedel hos Jordbruksverket och övrig offentlig finansiering.

Den finansiella fördelningen av programmet är 60/40 mellan EU och Sverige för de s.k. ”vanliga åtgärderna”, exkluderat lokalt ledd utveckling som föreslås finansieras 50/50 för samtliga fonder. 60/40-fördelningen gäller inte åtgärderna Datainsamling och Kontroll och tillsyn av fiske som finansieras 80/20 respektive 90/10. För kontroll och tillsyn samt datainsamling rekviderade Havs- och vattenmyndigheten tidigare medel direkt från EU-kommissionen men nu har dessa medel flyttats över till programmet.

Anslagspost 1, Strukturstöd till fiske - EHFF 2014-2020

Havs- och fiskeriprogrammet sträcker sig över åren 2014-2023 och har en budget på cirka 1 003 000 tkr i EU- medel, vilka ska medfinansieras med nationella medel om 442 400 tkr vilket innebär totalt program om drygt 1 445 400 tkr. Den nationella delen omfattar statlig anslagsfinansiering samt finansiering från andra offentliga finansiärer än Jordbruksverket som exempelvis kommuner och landsting. Programmet omfattar 6 unionsprioriteringar samt tekniskt stöd.

Förordningen för Europeiska Havs- och fiskerifonden (EHFF) antogs den 15 maj 2014. Trots förseningar i förordningen är utgifter stödberättigade från den 1 januari 2014 enligt den fondgemensamma förordningen (CPR).

Anslaget avser strukturstöd rörande den Europeiska Havs- och Fiskerifonden (EHFF) under programperioden 2014–2020. Utbetalningar kan ske fram till 31 december 2023. Anslaget 1:13 avser den statliga svenska andelen och anslag 1:14 avser den EU-finansierade delen.

Havs- och fiskeriprogrammets program mål är:

Unionsprioritering 1 – Hållbart fiske

Åtgärderna inom unionsprioritering 1 syftar till att främja ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat fiske.

Budgeten för UP1 omfattar 21 % av programbudgeten av de totala offentliga utgifterna. Fördelningen för unionsprioriteringen mellan EU och Sverige är 60/40.

Unionsprioritering 2 – Hållbart vattenbruk

Åtgärderna inom unionsprioritering 2 syftar till att främja ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat vattenbruk.

Budgeten för UP2 omfattar 11 % av programbudgeten av de totala offentliga utgifterna. Fördelningen för unionsprioriteringen mellan EU och Sverige är 60/40.

Unionsprioritering 3 – Gemensamma fiskeripolitiken

Åtgärderna inom unionsprioritering 3 syftar till att främja genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken.

Budgeten för UP3 omfattar 41 % av programbudgeten av de totala offentliga utgifterna. Fördelningen för unionsprioriteringen mellan EU och Sverige är 85/15.

Unionsprioritering 4 – Lokalt ledd utveckling

Åtgärderna inom unionsprioritering 4 syftar till att främja en ökning av sysselsättningen och den territoriella sammanhållningen.

Budgeten för UP4 omfattar 10 % av programbudgeten av de totala offentliga utgifterna. Fördelningen för unionsprioriteringen mellan EU och Sverige är 50/50.

Unionsprioritering 5 – Beredning och saluföring

Åtgärderna inom unionsprioritering 5 syftar till att främja saluföring och beredning.

Budgeten för UP5 omfattar 6 % av programbudgeten av de totala offentliga utgifterna. Fördelningen för unionsprioriteringen mellan EU och Sverige är 60/40.

Unionsprioritering 6 – Integrerade havspolitik

Åtgärderna inom unionsprioritering 6 syftar till att främja den integrerade havspolitikens genomförande.

Budgeten för UP6 omfattar 4 % av programbudgeten av de totala offentliga utgifterna. Fördelningen för unionsprioriteringen mellan EU och Sverige är 60/40.

Tekniskt stöd

Åtgärden tekniskt stöd är inte kopplad till någon unionsprioritering och åtgärden syftar till att

underlätta programmets genomförande genom att stöd exempelvis kan lämnas till förberedelse, förvaltning, övervakning, utvärdering, kontroll, revision m.m. Budgeten för tekniskt stöd omfattar 6 % av programbudgeten av de totala offentliga utgifterna. Fördelningen för åtgärden mellan EU och Sverige är 60/40.

Under räkenskapsåret 2016 har verket en budget om 7 415 tkr (inom högst 8 226 tkr) i TA-medel totalt för egna verksamheter. Därutöver ska Ekonomistyrningsverket (ESV) erhålla högst 4 575 tkr för revisionskostnader 2016 vilka hanteras via Jordbruksverket.

Fr.o.m. räkenskapsåret 2017 hemställer verket om förvaltningsmedel under anslaget 1:8 för hanteringskostnader av Lokalt Ledd Utveckling (LLU). Beloppet som tas upp under anslaget 1:8 för fiskeriprogrammets del uppgår till knappt 3 000 tkr årligen.

Under 2017 beräknas att följande verksamheter vid Jordbruksverket finansieras med TA-medel från fiskeriprogrammet;

• Uppföljning och utvärdering	3 500 tkr
• Landsbygdsnätverk	900 tkr
• Förberedelse och igångsättning av nya politiken	1 000 tkr
• ÖK-sekretariat	200 tkr
• Lokalt Ledd Utveckling (LLU)-beräknas under ap 1:8.1	0 tkr
• Övrigt (informationsinsatser m.m.)	400 tkr

TOTALT: 6 000 tkr

Under hösten 2016, inför beredning av regleringsbrev för 2017, kommer verket att skicka uppdaterat material till Regeringskansliet över de olika verksamheterna enligt ovan samt en översyn av ovanstående belopp.

Se vidare om kostnaderna för LLU under anslagsposterna 1:18.1 och 1:8.1.

Jordbruksverket hemställer om att 6 000 tkr (exkl. TA-medel för Ekonomistyrningsverkets revisionskostnader) årligen anslås i TA-medel från fiskeriprogrammet under räkenskapsåren 2017–2019.

Upptagna belopp i texten ovan omfattar såväl den svenska delen (1:13.1) som EU-delen (1:14.1).

Budgetfördelningen per unionsprioritering framgår nedan avseende den svenskfinansierade delen. Över programperioden kan fördelningen förändras.

Unionsprioriteringar	Svensk-del	Svensk del, % av totalbudget
UP1	123 290	40
UP2	66 400	40
UP3	88 250	15
UP4	70 000	50
UP5	36 800	40
UP6	24 864	40
TA	32 800	40
Total	442 404	31

Vidare bör stödet till isbrytarhjälp belasta denna anslagspost, vilket schablonmässigt kan beräknas till 1 000 tkr årligen.

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning till anslagsposten enligt inledande tabell till anslaget 1:13 för åren 2017-2019 samt en anslagskredit som årligen motsvarar 10 % av beräknat anslagsbelopp.

1:14 Från EU-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m., anslagspost 1

(tkr)	2015 Utfall	2016 Prognos	2017 Beräknat	2018 Beräknat	2019 Beräknat
Totalt ingående sparande	40 796	103 207			
Disponibelt anslagssparande	11 300	0			
Anslag	143 051	137 000	129 000	123 000	128 000
Disponibla medel	154 351	137 000			
Utfall	-51 144	-115 591	-129 000	-123 000	-128 000
Utgående anslagssparande	103 207	21 409			

Ap 1 Från EU-budgeten finansierade stöd till fisket m.m. - EHFF 2014-2020

Ingående sparande	1 800	54 936			
Disponibelt anslagssparande	0	0			
Anslag	59 101	137 000	129 000	123 000	128 000
Disponibla medel	59 101	137 000			
Utfall	-4 165	-115 591	-129 000	-123 000	-128 000
Utgående anslagssparande	54 936	21 409			

Ap 3 Från EU-budgeten finansierade stöd till fisket m.m. - EFF 2007-2013

Ingående sparande	38 996	48 271			
Disponibelt anslagssparande	11 300	0			
Anslag	83 950				
Disponibla medel	95 250				
Utfall	-46 979				
Utgående anslagssparande	48 271				

Beräkningsförutsättningar:

Det finns beslut om budgetfördelningen från EU gällande Havs- och fiskeriprogrammet 2014–2020. Det svenska programmet är beslutat av regeringen och godkändes av EU-kommissionen den 17 augusti 2015. Den EU-finansierade delen i programmet uppgår till 1 003 000 tkr under perioden. Den finansiella fördelningen av programmet är 60/40 mellan EU och Sverige för de s.k. ”vanliga åtgärderna”, exkluderat lokalt ledd utveckling som föreslås finansieras 50/50 för samtliga fonder. 60/40-fördelningen gäller inte heller åtgärderna Data-insamling och Kontroll och tillsyn av fiske som finansieras 80/20 respektive 90/10. Dessa finansierades tidigare under direkt förvaltning men hanteras nu under delad förvaltning i programmet.

Anslagspost 1, Från EU-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m. -EHFF 2014–2020

Havs- och fiskeriprogrammet sträcker sig över åren 2014–2023 och har en budget på cirka 1 003 000 tkr i EU- medel. Programmet omfattar 6 unionsprioriteringar samt tekniskt stöd.

Förordningen för Europeiska Havs- och fiskerifonden (EHFF) antogs den 15 maj 2014. Trots förseningar i förordningen är utgifter stödberättigade från den 1 januari 2014 enligt den fondgemensamma förordningen (CPR).

Anslaget avser i huvudsak strukturstöd rörande den Europeiska Havs- och Fiskerifonden (EHFF) under programperioden 2014-2020. Utbetalningar kan ske fram till 31 december 2023. Anslaget 1:13 avser den statliga svenska andelen och anslag 1:14 avser den EU-finansierade delen.

Se vidare under anslagsposten 1:13.1 som beskriver de 6 unionsprioriteringarna och åtgärden tekniskt stöd inom programmet.

Budgetfördelningen per unionsprioritering framgår nedan. Nedanstående tabell anger den EU-medfinansierade delen. Över programperioden kan fördelningen förändras.

Unionsprioriteringar	EU-del	EU-del, % av totalbudget
UP1	184 935	60
UP2	99 600	60
UP3	506 763	85
UP4	70 000	50
UP5	55 200	60
UP6	37 296	60
TA	49 200	60
Total	1 002 994	69

Tekniskt stöd

Jordbruksverkets hemställan om TA-medel för egen verksamhet under perioden 2017–2019 framgår samlat under anslagspost 1:13.1.

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning till anslagsposten enligt inledande tabell till anslaget 1:14 för åren 2017-2019 samt en anslagskredit som årligen motsvarar 10 % av beräknat anslagsbelopp.

1:16 Konkurrenskraftig livsmedelssektor, anslagspost 1, 3, 4 och 7

Totalt	(tkr)	2015	2016	2017	2018	2019
		Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Totalt ingående sparande		2 108	130			
Disponibelt anslagssparande		0	0			
Anslag		44 760	45 000	9 000	9 000	9 000
Disponibla medel		44 760	45 000			
Utfall		-44 630	-45 000	-9 000	-9 000	-9 000
Totalt utgående anslagssparande		130	0			
Ap 1 Exportfrämjande åtgärder						
Ingående sparande		293	55			
Disponibelt anslagssparande		0	0			
Anslag		12 510	7 000			
Disponibla medel		12 510	7 000			
Utfall		-12 455	-7 000			
Utgående anslagssparande		55	0			
Ap 3 Satsningar för att bidra till innovation, utveckling och högre kompetens i livsmedelssektorn						
Ingående sparande		859	2			
Disponibelt anslagssparande		0	0			
Anslag		1 250	7 000	6 000	6 000	6 000
Disponibla medel		1 250	7 000			
Utfall		-1 248	-7 000	-6 000	-6 000	-6 000
Utgående anslagssparande		2	0			
Ap 4 Måltidslyftet / Offentliga måltider						
Ingående sparande			22			
Disponibelt anslagssparande			0			
Anslag		25 000	25 000			
Disponibla medel		25 000	25 000			
Utfall		-24 978	-25 000			
Utgående anslagssparande		22	0			
Ap 7 Jakt och Fiske						
Ingående sparande		956	51			
Disponibelt anslagssparande		0	0			
Anslag		6 000	6 000	3 000	3 000	3 000
Disponibla medel		6 000	6 000			
Utfall		-5 949	-6 000	-3 000	-3 000	-3 000
Utgående anslagssparande		51	0			

Anslagspost 1, Exportfrämjande åtgärder

Jordbruksverket har idag ingen vetskap om regeringens prioriteringar varför inga medel har tagits upp i detta budgetunderlag.

Anslagspost 3, Satsningar för att bidra till innovation, utveckling och högre kompetens i livsmedelssektorn

Jordbruksverket äskar 6 000 tkr årligen från 2017 och framåt för att fortsätta arbetet med att säkra tillgången till växtskyddsmedel i grödor som odlas i liten omfattning som t.ex. yrkesmässig odling av grönsaker eller vid begränsade användningsområden. Medel behövs för att säkra möjligheterna till odling av vissa grödor i Sverige och för att stärka konkurrensen i livsmedelskedjan. Det behövs statliga medel eftersom företagen som marknadsför växtskyddsmedel i Sverige oftast väljer att inte bekosta den försöksverksamhet som krävs för att preparaten ska kunna godkännas för användning i den svenska odlingen. Den svenska odlingen tappar i konkurrenskraft om preparat saknas och skadegörare kan inte bekämpas.

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning på anslagsposten om 6 000 tkr årligen för perioden 2017–2019 samt en årlig anslagskredit om 3 %.

Anslagspost 4, Offentliga måltider

Jordbruksverket har idag ingen vetskap om regeringens prioriteringar varför inga medel har tagits upp i detta budgetunderlag.

Anslagspost 7, Jakt och Fiske

Under åren 2011–2014 har 3 000 tkr anslagits årligen till svenskt vattenbruk och under 2015 och 2016 har det anslagits 2 000 tkr årligen. Arbetet med att främja svenskt vattenbruk är mycket viktigt och kommer fortsatt behövas, vilket gör att medel behövs även fortsättningsvis för att bedriva detta arbete.

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning på anslagsposten om 3 000 tkr årligen för perioden 2017–2019 samt en årlig anslagskredit om 3 %.

1:18 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur, anslagsposterna 1–4 och 9

Totalt	(tkr)	2015	2016	2017	2018	2019
		Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Totalt ingående sparande		297 546	898 885			
Disponibelt anslagssparande		-52 455	-1 290			
Anslag		2 741 365	4 007 866	3 415 130	3 331 130	3 391 130
Disponibla medel		2 688 050	4 006 576			
Utfall		-1 789 165	-3 874 596	-3 415 130	-3 331 130	-3 391 130
Totalt utgående sparande		898 885	131 980			
Ap 1 Landsbygdsprogram 2014-2020						
Ingående sparande		-46 884	842 811			
Disponibelt anslagssparande		-46 884	0			
Anslag		1 704 365	3 677 116	3 086 000	2 999 000	3 059 000
Disponibla medel		1 656 621	3 677 116			
Utfall		-813 810	-3 548 272	-3 086 000	-2 999 000	-3 059 000
Utgående sparande		842 811	128 844			
Ap 2 Honungsprogrammet, nationell medfinansiering						
Ingående sparande		968	15			
Disponibelt anslagssparande		0	0			
Anslag		2 780	2 780	3 500	3 500	3 500
Disponibla medel		2 780	2 780			
Utfall		-2 765	-2 780	-3 500	-3 500	-3 500
Utgående sparande		15	0			
Ap 3 Lokalt ledd utveckling (LLU) finansierat av Regional- och socialfonden 2014-2020 inkl. TA-medel						
Ingående sparande			18			
Disponibelt anslagssparande			0			
Anslag		860	2 970	4 000	7 000	7 000
Disponibla medel		860	2 970			
Utfall		-842	-1 914	-4 000	-7 000	-7 000
Utgående sparande		18	1 056			
Ap 4 Nationellt stöd, stödområde 1-3						
Ingående sparande		-5 571	-1 290			
Disponibelt anslagssparande		-5 571	-1 290			
Anslag		311 000	325 000	321 630	321 630	321 630
Disponibla medel		305 429	323 710			
Utfall		-306 719	-321 630	-321 630	-321 630	-321 630
Utgående sparande		-1 290	2 080			
Ap 9 Landsbygdsprogram 2007-2013						
Ingående sparande		349 033	57 331			
Disponibelt anslagssparande		0	0			
Anslag		722 360				
Disponibla medel		722 360				
Utfall		-665 029				
Utgående sparande		57 331				

Beräkningsförutsättningar:

Jordbruksverket har beräknat anslagsbelastningar från 2016 och framåt som gäller för programperioden 2014–2020. Programmet godkändes i maj 2015. För miljöersättningar och kompensationsbidrag finansierar programmet samtliga utgifter från och med stödår 2014. Även TA-medel för 2014 omfattas av detta. För övriga åtgärder kommer utbetalningar succesivt komma igång. Jordbruksverket har utgått ifrån att utbetalningar av projekt- och företagsstöd kan komma igång i maj 2016. Det förberedande stödet inom lokalt ledd utveckling (LLU) betalades i huvudsak ut före årsskiftet 2015/2016.

Anslagspost 1 Landsbygdsprogrammet 2014-2020 (ram)

Landsbygdsprogrammet sträcker sig över åren 2014-2020 och har en total budget på cirka 36 055 000 tkr, varav EU finansierar cirka 14 796 000 tkr. Den nationella finansieringen omfattar statlig anslagsfinansiering, cirka 20 483 000 tkr, samt finansiering från andra offentliga finansiärer än Jordbruksverket som exempelvis kommuner och landsting (övrigt offentligt stöd) med cirka 776 000 tkr.

Landsbygdsprogrammet riktar sig mot 6 prioriterade områden fördelat på 15 mer detaljerade fokusområden samt tekniskt stöd. Prioriteringarna bidrar till EU:s övergripande mål, EU 2020, som är EU:s tillväxtstrategi för en smart och hållbar ekonomi med hög sysselsättning, god produktivitet och stor social sammanhållning. Landsbygdsprogrammets övergripande mål är miljö- och konkurrenskraft på landsbygden.

Prioriteringar i landsbygdsprogrammet:

1. Främja kunskapsöverföring och innovation inom jord- och skogsbruk samt på landsbygden.
2. Förbättra lönsamheten och konkurrenskraften i alla typer av jordbruksföretag och i alla regioner, samt främja innovativ jordbruksteknik och hållbart skogsbruk
3. Förbättra djurvälstånd och organisationen av livsmedelskedjan, inklusive bearbetning och marknadsföring av jordbruksprodukter
4. Återställa, bevara och främja ekosystem kopplade till jord- och skogsbruk
5. Främja resurseffektivitet och stödja övergången till en koldioxidsnål och klimattålig ekonomi inom jordbruket
6. Främja social utveckling och skapa ekonomisk utveckling på landsbygden

Stödformer i landsbygdsprogrammet:

- Företagsstöd och miljöinvesteringar
- Projektstöd och kompetensutveckling
- Miljöersättningar, djurvälståndersättningar, stöd till ekologisk produktion och kompensationsbidrag (LFA)
- Lokalt ledd utveckling

Tekniskt stöd

Under räkenskapsåret 2016 har verket en budget om 142 000 tkr i TA-medel inom landsbygdsprogrammet. Beloppet är inklusive landsbygdsnätverket om 10 700 tkr och hanteringskostnader för lokalt ledd utveckling om 23 894 tkr.

Liksom tidigare anser Jordbruksverket att den årliga förvaltningen av blockdatabasen och administrationen av lokalt ledd utveckling istället bör finansieras med ett förvaltningsanslag. Årsbeloppet

som under perioden 2017–2019 beräknas finansieras med TA-medel från landsbygdsfonden för dessa verksamheter uppgår till 47 000 tkr 2017 och 50 000 tkr åren därefter. Av årsbeloppen står ajourhållning av blockdatabasen för 15 000 tkr årligen. Om dessa verksamheter framöver ska finansieras med förvaltningsanslag istället för TA-medel förutsätts att förvaltningsanslaget ökas med 47 000 tkr från räkenskapsåret 2017 avseende den del som idag kan finansieras inom landsbygdsprogrammet. För administration av LLU tillkommer ytterligare merkostnader för den del som rör de övriga fonderna (fiskeri-, regional- och socialfonderna). Verkets merkostnader för dessa delar uppgår till cirka 8 000 tkr årligen under perioden 2017–2019. Om kostnaderna för såväl ajourhållning som LLU istället ska finansieras med förvaltningsanslag från räkenskapsåret 2017 innebär det en anslagsökning på förvaltningsanslaget 1:8 med 55 000 tkr för räkenskapsåret 2017 och med knappt 59 000 tkr för åren därefter.

Fr.o.m. räkenskapsåret 2017 hemställer således verket om att förvaltningsmedel anslås under anslaget 1:8 istället för TA-medel för hanteringskostnader av Lokalt Ledd Utveckling (LLU) och för den årliga uppdateringen av blockdatabasen. Beloppet som tas upp under anslaget 1:8 för landsbygdsprogrammets del uppgår till 32 000 tkr för LLU och 15 000 tkr för den årliga uppdateringen för räkenskapsåret 2017. För åren därefter höjs behovet till totalt 50 000 tkr årligen.

TA-medel från landsbygdsprogrammet under programperioden är begränsat till maximalt 4 % motsvarande ca 1 442 000 tkr. T.o.m. 2016 beräknas att cirka 716 000 tkr kommer att förbrukas. Resterande medel som i dagsläget uppgår till 727 000 tkr för resterande fyra år i programperioden jämte ytterligare tre år (2021–2023) lär inte vara tillräckligt mot de behov berörda myndigheter kommer att ställa framöver. Detta är också en anledning till att flytta över finansiering av verksamheterna till förvaltningsanslaget 1:8.1 från 2017.

Kostnaderna för ajourhållning av blockdatabasen och hantering av LLU minskar medelsbehovet på landsbygdsprogrammet med cirka 270 000 tkr från 2017. Ajourhållningens behov beräknas till 60 000 tkr för perioden 2017–2020 och LLU beräknas till 210 000 tkr för perioden 2017–2023. För övriga program som finansierar LLU med TA-medel beräknas följande belopp avlasta respektive fond för perioden 2017-2023;

Fiskerifonden EHFF	ca 18 000 tkr
Regionalfonden ERUF	ca 4 800 tkr
Socialfonden ESF	ca 4 700 tkr

Beräknat behov om 84 000 tkr för räkenskapsåret 2017 fördelas med svenska medel under anslagsposten 1:18.1 med 49 896 tkr samt med 34 104 tkr för den del som medfinansieras av EU under anslagsposten 1:19.1. Under 2017 beräknas följande verksamheter vid Jordbruksverket finansieras med TA-medel från landsbygdsprogrammet;

• Uppföljning och utvärdering	34 000 tkr
• Landsbygdsnätverket	10 500 tkr
• ÖK-sekretariatet	1 000 tkr
• Förberedelse och igångsättning nya politiken	29 500 tkr
• Genomförande av programmet	4 000 tkr
• Ajourhållning av blockdatabasen -beräknas under ap 1:8.1	0 tkr
• Lokalt Ledd Utveckling (LLU) -beräknas under ap 1:8.1	0 tkr
• Övrigt (programrelaterade uppgifter m.m.)	5 000 tkr
TOTALT:	84 000 tkr

Under hösten 2016, inför beredning av regleringsbrev för 2017, kommer verket att skicka uppdaterat material till Regeringskansliet över de olika verksamheterna enligt ovan samt en översyn av hemställda belopp.

Jordbruksverket hemställer om att 84 000 tkr (exklusive medel till andra myndigheter) anslås totalt i TA-medel från landsbygdsprogrammet under räkenskapsåret 2017. Motsvarande totala årsbelopp för åren 2018 och 2019 beräknas 80 000 tkr respektive 76 000 tkr.

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning till anslagsposten enligt inledande tabell till anslaget 1:18 för åren 2017–2019 samt en anslagskredit som årligen motsvarar 10 % av beräknat anslagsbelopp.

Anslagspost 2 Honungsprogrammet, nationell medfinansiering

Verksamhetsåret 2016 inleddes den 1 september 2015 och är det tredje året av tre i programperioden. Jordbruksverket har lämnat förslag till regeringen om innehållet i ett honungsprogram för nästa period 2017–2019 och efter remissbehandling samt ev. ändringar kommer regeringen skicka ansökan om ett treårigt program till EU. Förslaget till program omfattar totalt, EU- och nationell finansiering, 7 000 tkr per år.

Det nationella programmet 2017–2019 ska förbättra villkoren för produktion och saluföring av honung och andra biodlingsprodukter med hög kvalitet. Det görs bl.a. genom att minska angreppen av varroakvalstret och andra sjukdomars negativa inverkan på biodlingen. Det ingår att mer systematiskt inom binaringen försöka samordna arbetet med bihälsa, inklusive biavel. Honungsprogrammet ska också stärka näringen genom att påvisa pollinerings betydelse samt sträva efter fler pollen- och nektarproducerande växter i odlingslandskapet. Detta kan underlätta utvecklingen av fler pollineringsstjänster.

Näringsenheten har kommit i en ny fas med många nya biodlare och en starkt vilja att bättre samordna de resurser som finns. Ska biodlarna lyckas med en expansiv utveckling i en relativt liten näring måste resurserna stärkas och samordnas.

Målen för honungsprogrammet är att bidra till bra villkor för biodlingen så att honungsproduktionen och andra biprodukter kan öka samt att produkterna kan säljas till bra priser. Inom den närmaste tiden innebär detta satsningar på bihälsa, utbildning, rekrytering av biodlare, nätverksbyggande och goda förutsättningar för en honungsproduktion över hela säsongen. Biodlingen har också ett stort värde utanför honungsproduktionen genom sitt arbete som pollinatörer. Denna viktiga roll måste få ökad uppmärksamhet så att de naturliga villkoren för binaringen förbättras, dvs. tillgång till blommande grödor som är mer jämnt fördelade över säsongen.

Då vi bedömer att honungsprogrammet totalt sett bör omfatta 7 000 tkr föreslår vi att Sverige inför perioden 2017–2019 ska utöka programmets totala budget. Den EU-finansierade delen bör då vara 3 500 tkr årligen för nästa programperiod.

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning till anslagsposten om 3 500 tkr årligen för år 2017–2019 samt en årlig anslagskredit om 3 %.

Anslagspost 3, Lokalt ledd utveckling (LLU) finansierat av Regionala utvecklingsfonden och Socialfonden 2014–2020 inklusive TA-medel

Under perioden 2014–2020 kommer Sverige tillämpa lokalt ledd utveckling i alla Europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonder). Det vill säga Landsbygdsfonden (EJFLU), Havs- och fiskerifonden (EHFF), Regionala utvecklingsfonden (ERUF) samt Europeiska socialfonden (ESF).

Programmet för lokalt ledd utveckling med stöd från regionala utvecklingsfonden och socialfonden sträcker sig över åren 2014-2020 och har en total budget på cirka 283 000 tkr, varav EU finansierar cirka 141 000 tkr. Den nationella finansieringen omfattar statlig anslagsfinansiering, cirka 52 000 tkr, samt finansiering från andra offentliga finansiärer än Jordbruksverket som exempelvis kommuner och landsting (övrigt offentligt stöd) med cirka 89 000 tkr.

Programmet för lokalt ledd utveckling med stöd från regionala utvecklingsfonden och socialfonden består av två prioriterade områden. Prioriteringar bidrar till EU:s övergripande mål, EU 2020, som är EU:s tillväxtstrategi för en smart och hållbar ekonomi med hög sysselsättning, god produktivitet och stor social sammanhållning.

Den strategiska inriktningen för programmet är att bidra till tillväxt på lokal nivå. Programmet ger förutsättningar för de lokala strategierna att fokusera på de lokala behoven som finns i respektive område. Programmet ska möjliggöra utveckling som styrs av det lokala engagemanget och som kan komplettera det regionala perspektivet. Att kunna erbjuda ett forum och stöd för att utveckla lokalt anpassade och innovativa lösningar har varit en central utgångspunkt vid utformning av programmet. Programmet ska medföra mervärden för det lokala tillväxtarbetet, den lokala arbetsmarknaden och det lokala förenings- och näringslivet, samt främja företagande och sysselsättning. Trots att lokalt ledd utveckling programmeras inom detta tematiska mål kan lokalt ledd utveckling bidra till insatser som ligger i investeringsprioriteringar inom andra tematiska mål.

Prioriterade områden i programmet för lokalt ledd utveckling med stöd från regionala utvecklingsfonden och socialfonden:

- ERUF: Främja lokal utveckling genom ökat entreprenörskap, särskilt genom att underlätta det ekonomiska nyttjandet av nya idéer och främja skapandet av nya företag.
- ESF: Genom lokala utvecklingsstrategier stärka individers ställning på arbetsmarknaden och bidra till att öka övergångarna till arbete för personer som står långt från arbetsmarknaden.

Tekniskt stöd

Under räkenskapsåret 2016 har verket en budget av TA-medel om 948 tkr från regionala utvecklingsfonden (ERUF) och 931 tkr från socialfonden (ESF) vilket motsvarar beviljade högstbelopp.

Fr.o.m. räkenskapsåret 2017 hemställer verket om att förvaltningsmedel anslås under anslaget 1:8 istället för TA-medel för hanteringskostnader av Lokalt Ledd Utveckling (LLU) rörande ERUF och ESF. Kostnader för LLU för de båda fonderna beräknas till cirka 9 500 tkr under perioden 2017 till 2023. Se vidare under anslaget 1:8.1 och 1:18.1.

Behovet av TA-medel från räkenskapsåret 2017 omfattar verksamheten kring utvärdering och analyser där kostnaden beräknas till totalt 1 200 tkr årligen under perioden 2017-2019. Av beloppet beräknas att 605 tkr belastar ERUF medan resterande 595 tkr belastar ESF. Eftersom TA-medlen är begränsade till max 4 % av programbudgeten uppgår de till totalt 11 400 tkr under programperioden. Kostnaden för utvärdering och analyser beräknas till 8 000 tkr under perioden och med förbrukning av TA-medel under räkenskapsåret 2016 ligger förbrukningen på närmare 10 000 tkr.

Under hösten 2016, inför beredning av regleringsbrev för 2017, kommer verket att skicka uppdaterat material till Regeringskansliet över de olika verksamheterna enligt ovan samt en översyn av hemställda belopp.

Upptagna belopp i texten ovan omfattar såväl den svenska delen (1:18.3) som EU-delen (1:19.1).

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning till anslagsposten enligt inledande tabell till anslaget 1:18 för åren 2017-2019 samt en anslagskredit som årligen motsvarar 3 % av beräknat anslagsbelopp.

Anslagspost 4 Nationellt stöd, stödområde 1–3

Under anslagsposten utbetalas olika stöd för att förbättra lönsamheten i norra Sveriges jordbruk. Den största delen av anslaget avser pristillägg för mjölk. Ett bidrag för transport av djurkadaver från stödområden till destruktion i södra Sverige finansieras också genom anslaget. Jordbrukarna i norra Sverige får därigenom samma kostnad för hanteringen av döda djur som i södra och mellersta Sverige.

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning till anslagsposten om 321 630 tkr årligen för 2017–2019 samt en årlig anslagskredit om 3 %.

1:19 Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur, anslagsposterna 1, 2, 4 och 7

Totalt	(tkr)	2015	2016	2017	2018	2019
		Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Totalt ingående sparande		256 416	666 662			
Disponibelt anslagssparande		10 000	0			
Anslag		2 083 785	2 230 764	2 129 500	2 130 500	2 202 500
Disponibla medel		2 093 785	2 230 764			
Utfall		-1 427 123	-2 193 854	-2 129 500	-2 130 500	-2 202 500
Totalt utgående sparande		666 662	36 910			
Ap 1 Lokalt ledd utveckling (LLU) finansierat av Regional- och socialfonden 2014-2020 inkl. TA-medel						
Ingående sparande						
Disponibelt anslagssparande						
Anslag			4 180	10 000	18 000	19 000
Disponibla medel			4 180			
Utfall			-4 147	-10 000	-18 000	-19 000
Utgående sparande			33			
Ap 2 Landsbygdsprogram för Sverige år 2014-2020, EU-medel						
Ingående sparande		53 696	557 707			
Disponibelt anslagssparande		0	0			
Anslag		1 090 005	2 223 804	2 116 000	2 109 000	2 180 000
Disponibla medel		1 090 005	2 223 804			
Utfall		-532 298	-2 186 927	-2 116 000	-2 109 000	-2 180 000
Utgående sparande		557 707	36 877			
Ap 4 Honungsprogrammet, EU-finansiering						
Ingående sparande		968	15			
Disponibelt anslagssparande		0	0			
Anslag		2 780	2 780	3 500	3 500	3 500
Disponibla medel		2 780	2 780			
Utfall		-2 765	-2 780	-3 500	-3 500	-3 500
Utgående sparande		15	0			
Ap 7 Landsbygdsprogram för Sverige år 2007-2013, EU-medel						
Ingående sparande		201 752	108 940			
Disponibelt anslagssparande		10 000	0			
Anslag		991 000				
Disponibla medel		1 001 000				
Utfall		-892 060				
Utgående sparande		108 940				

Beräkningsförutsättningar:

Jordbruksverket har beräknat anslagsbelastningar från 2016 och framåt som gäller för programperioden 2014–2020. Programmet godkändes i maj 2015. För miljöersättningar och kompensationsbidrag finansierar programmet samtliga utgifter från och med stödår 2014. Även TA-medel för 2014 omfattas av detta. För övriga åtgärder kommer utbetalningar succesivt komma igång.

Jordbruksverket har utgått ifrån att utbetalningar av projekt- och företagsstöd kan komma igång i maj 2016. Det förberedande stödet inom lokalt ledd utveckling (LLU) betalades i huvudsak ut före årsskiftet 2015/2016.

Anslagspost 1, Lokalt ledd utveckling (LLU) finansierat av Regionala utvecklingsfonden och Socialfonden 2014–2020 inklusive TA-medel

Se text under anslagspost 1:18.3.

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning till anslagsposten enligt tabellen ovan för åren 2016–2018 samt en anslagskredit som årligen motsvarar 3 % av beräknat anslagsbelopp.

Tekniskt stöd

Jordbruksverkets hemställan om TA-medel för egen verksamhet under perioden 2017–2019 framgår samlat under anslagspost 1:18.3.

Anslagspost 2 Landsbygdsprogrammet 2014–2020 (ram)

Se text under anslagspost 1:18.1.

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning till anslagsposten enligt tabellen ovan för åren 2017–2019 samt en anslagskredit som årligen motsvarar 10 % av beräknat anslagsbelopp.

Tekniskt stöd

Jordbruksverkets hemställan om TA-medel för egen verksamhet under perioden 2017–2019 framgår samlat under anslagspost 1:18.1.

Anslagspost 4 Honungsprogrammet, EU-finansiering

Se text under anslagspost 1:18.2.

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning till anslagsposten om 3 500 tkr årligen för år 2017–2019 samt en årlig anslagskredit om 3 %.

1:20 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket, anslagsposterna 1, 2 och 4

Totalt	(tkr)	2015	2016	2017	2018	2019
		Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Totalt ingående sparande		5 044	831			
Disponibelt anslagssparande		0	0			
Anslag		32 830	72 830	79 830	79 830	79 830
Disponibla medel		32 830	72 830			
Utfall		-31 999	-72 830	-79 830	-79 830	-79 830
Utgående sparande		831	0			
Ap 1 Försöks- och utvecklingsverksamhet						
Ingående sparande		8	93			
Disponibelt anslagssparande		0	0			
Anslag		15 330	15 330	17 330	17 330	17 330
Disponibla medel		15 330	15 330			
Utfall		-15 237	-15 330	-17 330	-17 330	-17 330
Totalt utgående sparande		93	0			
Ap 2 Hållbar användning av bekämpningsmedel						
Ingående sparande		34	738			
Disponibelt anslagssparande		0	0			
Anslag		2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Disponibla medel		2 500	2 500			
Utfall		-1 762	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Utgående sparande		738	0			
Ap 4 Stöd för metangasreducering						
Ingående sparande		5 002	0			
Disponibelt anslagssparande		0	0			
Anslag		15 000	55 000	60 000	60 000	60 000
Disponibla medel		15 000	55 000			
Utfall		-15 000	-55 000	-60 000	-60 000	-60 000
Utgående sparande		0	0			

Beräkningsförutsättningar

Anslagspost 1, Försöks- och utvecklingsverksamhet

De medel Jordbruksverket förfogar över inom anslagsposten används främst till tillämpade försöks- och utvecklingsprojekt inom områdena för miljö kvalitetsmålen Begränsad klimatpåverkan, Ett rikt odlingslandskap, Giftfri miljö och Ingen övergödning. Under varje miljö kvalitetsmål ryms både konventionell och ekologisk produktion.

Anslaget ska också användas till finansiering av andra ändamål som anges i regleringsbrevet som projektet CAP:s miljöeffekter, studier inom andra områden samt för bidrag till andra organisationer som namnges i regleringsbrevet. Sedan många år finansieras även provning av växtsorters lämplighet för ekologisk odling av anslaget.

Den tillämpade försöks- och utvecklingsverksamheten är ett värdefullt instrument för att stimulera uppfyllandet av miljömålen, bidra till ökad miljö- och resurseffektivitet och till en mer konkurrens-

kraftig produktion. Forskningsresultat från försöks- och utvecklingsverksamheten används bl.a. som underlag för rådgivning och information inom landsbygdsprogrammets åtgärd kompetensutveckling.

Jordbruksverket beräknar ett behov av anslagsmedel upp till den nivå som rådde 2010–2014, nämligen 22 830 tkr.

Formas har ett pågående uppdrag att inom växtskyddsområdet identifiera forsknings- och utvecklingsbehov för långsiktigt hållbar och konkurrenskraftig jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsproduktion. Jordbruksverket föreslog i utredningen Vässa växtskyddet för framtidens klimat (Jordbruksverkets rapport 2012:10) en satsning på tillämpad forskning för att kunna hantera ökande växtskyddsproblem i framtiden.

Försöks- och utvecklingsverksamhet är en förutsättning för att utveckla integrerat växtskydd enligt kraven i direktivet om hållbar användning av bekämpningsmedel (2009/128/EG) och samtidigt stärka konkurrensen i livsmedelskedjan. För att kunna tillämpa integrerat växtskydd ska yrkesmässiga odlare ha tillgång till information, verktyg för övervakning av skadegörare och ogräs samt till rådgivningstjänster om integrerat växtskydd. Verket ansvarar för att nödvändiga förutsättningar finns på plats för att genomföra integrerat växtskydd och det kräver tillskott av kunskap som kan skapas genom FoU-verksamhet.

Tidigare har försöks- och utvecklingsverksamheten om integrerat växtskydd delvis finansierats av återförda skatter på handelsgödselmedel. Stiftelsen Lantbruksforskning har fram till år 2012 gjort satsningar för att utveckla integrerat växtskydd i storleksordningen 10 000–15 000 tkr årligen. Jordbruksverket anser att fortsatt en satsning i den storleksordningen är ett minimum och beräknar därför ett behov av 10 000 tkr årligen under perioden.

För att uppnå en hållbar odling som betyder god konkurrenskraft och god miljö bedömer Jordbruksverket sammanfattningsvis att anslagsnivån behöver höjas till 32 830 tkr från räkenskapsåret 2017.

Jordbruksverket hemställer för åren 2017–2019, med hänsyn till statsmakternas tidigare bedömning om medelsbehoven, om en tilldelning med 17 330 tkr årligen samt om en årlig anslagskredit på 3 %.

Anslagspost 2, Hållbar användning av bekämpningsmedel

Medlen som hemställs om under anslagsposten ska användas till arbetet med direktivet om hållbar användning av bekämpningsmedel. Medlen används dels för införlivandet och tillämpningen av direktivet för hållbar användning av bekämpningsmedel, dels för utbetalning av bidrag till utrustning för funktionstest av spridningsutrustning samt till internationellt standardiseringsarbete inom området. Kravet på att alla användare har godkänd spridningsutrustning för att applicera växtskyddsmedel gäller från och med november 2016.

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning till anslagsposten om 2 500 tkr årligen för åren 2017–2019 samt om en årlig anslagskredit om 3 %.

Anslagspost 4, Stöd för metangasreducering

Regeringen har avsatt 360 000 tkr för ett stöd för dubbel miljönytta i syfte att främja produktion av förnybar energi under perioden 2014–2023. Under åren 2017–2019 fördelas 60 000 tkr årligen. Stöd utbetalas för metangasreducering samt produktion av biogas från gödsel.

Av förenklings skull för företagen och för Jordbruksverket vore det bättre att få rätt att disponera utgående anslagssparande mellan åren. Detta eftersom det är ett produktionsstöd och verket inte

kan betala ut stöd förrän gasen är producerad, och företagens övriga redovisning/uppföljning följer kalenderår.

Jordbruksverket hemställer om en tilldelning till anslagsposten om 60 000 tkr årligen för år 2017–2019 samt om en årlig anslagskredit om 10 %. Vi hemställer även om att få disponera utgående anslagssparande mellan åren.

1:21 Stöd till jordbrukets rationalisering m.m., anslagspost 1

(tkr)	2015 Utfall	2016 Prognos	2017 Beräknat	2018 Beräknat	2019 Beräknat
Ingående sparande	0	0			
Anslag	4 116	4 116	4 116	4 116	4 116
Utfall	-4 116	-4 116	-4 116	-4 116	-4 116
Utgående sparande	0	0			

Beräkningsförutsättningar

Stödet används vid genomförandet av omarronderingar i områden med dålig fastighetsstruktur som bidrag till genomförandet av fastighetsbildningsförrättningar. I jordförvärvsförordningen (2005:522) finns de områden som utgör omarronderingsområden angivna. Omarronderingar genomförs främst i Dalarnas län.

Länsstyrelsen i Dalarnas län fick år 2009 i uppdrag från regeringen att utarbeta en långsiktig strategisk plan för genomförande av omarronderingar i länet. Planen redovisar det mycket stora behovet av omfattande omarronderingar i länet (570 000 ha), behovet av att påskynda genomförandet, kostnader och intäkter, inte minst för samhället, samt behovet av och lönsamheten i statligt stöd till att genomföra dessa åtgärder. Genomförandet utgör enligt planen en viktig grundval för landsbygdsutvecklingen i länet. Med oförändrade förutsättningar uppskattas i rapporten att genomförandet tar cirka 90 år i anspråk.

För att kunna minska den tid ett genomförande av omarronderingen i Dalarna förväntas ta (90 år) så måste det statliga stödet väsentligt utökas. Stödet används till upparbetade kostnader före ett beslut om att genomföra en omarrondering, dvs. före det finns någon att debitera dessa kostnader på. Därtill behöver jordfonden utökas då prisutvecklingen på fastigheter kontinuerligt urholkar fondens köpkraft då prisvinster inte får kvarstå i fonden utan levereras istället åter till statsverket. Jordfonden används till att genom förvärv bygga upp en markreserv i de områden som har behov av en omarrondering. Denna reserv underlättar sedan betydligt genomförandet av omarronderingen.

Jordbruksverket konstaterar därför att ett utökat anslag behövs liksom en utökad jordfond. Utan detta så kan inte ens nuvarande nivå på omarronderingsverksamheten i Dalarnas län upprätthållas. Länsstyrelsen måste då besluta om omfattande förändringar i den nu pågående omarronderingsverksamheten. Planerad verksamhet får skjutas på framtiden eller kommer över huvud taget inte tillstånd. Därtill kommer att myndigheterna i länet inte kan upprätthålla den kompetens och de resurser som behövs i verksamheten med omarronderingar, vilket är mycket bekymmersamt.

Ett bättre tillvaratagande av tillväxten i skogen erhålls därmed inte vilket är till men för både skogsindustrin och sysselsättningen i dessa bygder och samhället i övrigt. Den positiva utveckling som erhållits i bygder som omarronderats kommer då de bygder som, enligt den gjorda planen, behöver omarronderas inte att erhålla. En förbättrad fastighetsstruktur är vidare en nödvändig förutsättning för att de medel som samhället satsar i andra former av stöd till jord- och skogsbruk i omarronderingsbygder ska få avsedd effekt.

Jordbruksverket bedömer sammanfattningsvis för att en ur samhällssynpunkt viktig verksamhet ska kunna vidmakthållas och att det arbete som hittills lagts ner i omarronderingsverksamheten

och den markreserv som byggt upp ska kunna utnyttjas på bästa sätt så måste anslaget utökas kommande år. Det bör långsiktigt uppgå till en nivå som inte understiger 10 000 tkr. Dessutom måste jordfondsramen utökas med cirka 26 000 tkr. Detta för att bästa resultat ska kunna erhållas i pågående omarronderingsverksamhet och att statens inlösenkyldighet enligt 12 § jordförvärvslagen (1979:230) ska kunna uppfyllas.

Jordbruksverket bedömer därför att anslagsnivån för åren 2017-2019 behöver höjas.

Jordbruksverket hemställer för åren 2017–2019, med hänsyn till statsmakternas tidigare bedömning av medelsbehoven, om en tilldelning om 4 116 tkr årligen samt om en årlig anslagskredit om 3 %. Verket beräknar behovet för jordfonden till 220 000 tkr men med hänsyn till statsmakternas tidigare bedömning hemställer vi om oförändrad jordfond om 194 197 tkr.

1:22 Stöd till innehavare av fjällägenheter m.m., anslagspost 1

(tkr)	2015 Utfall	2016 Prognos	2017 Beräknat	2018 Beräknat	2019 Beräknat
Ingående sparande	0	0			
Anslag	1 029	1 029	1 529	1 529	1 529
Utfall	-1 029	-1 029	-1 529	-1 529	-1 529
Utgående sparande	0	0			

Beräkningsförutsättningar

Fjällägenheter är en upplåtelseform liknande jordbruksarrende och har av staten som fastighetsägare använts när mark upplåtits i fjällen för ursprungligen jordbruksändamål. För upplåtelseerna gäller jordabalkens regler för jordbruksarrenden. Till skillnad mot vad som vanligen gäller för ett jordbruksarrende ingår i upplåtelsen rätt att ta virke och ved för husbehov samt viss rätt att jaga och fiska.

Jordbruksverket och Fastighetsverket har på uppdrag av regeringen tidigare utrett förutsättningarna för att i en än snabbare takt kunna avveckla kvarvarande fjällägenheter och därvid kommit fram till att detta inte är möjligt med hänsyn till främst arrendelagstiftningen.

Avvecklingen sker således i den takt som arrendelagstiftningen medger och med den hänsyn som, enligt regeringen, bör tas till innehavaren av fjällägenheten och dennes situation. För närvarande finns det sju lägenheter som Fastighetsverket förhandlar med arrendatorerna om en försäljning. Därtill finns det en som avstått från erbjudandet om ett förvärv. Fastighetsverket har dock stora svårigheter med att kunna träffa avtal med de innehavare som av Jordbruksverket erhållit ett medgivande till friköp.

Besittningsskyddet medför att en avveckling av upplåtelseerna mot arrendatorns önskan inte är möjlig. Förutom det lagfästa besittningsskyddet som gäller för upplåtelseerna så har staten historiskt dessutom påtagit sig en omfattande underhållsskyldighet på fjällägenheterna. Anslagsmedel för att kunna uppfylla underhållsskyldigheten kommer således även framledes under lång tid att behövas.

Nuvarande anslagsnivå är sådan att det saknas förutsättningar för att genomföra ett löpande och väl planerat underhåll av fjällägenheterna. Brister i det löpande underhållet leder i sin tur till att antalet akuta och mycket kostsamma åtgärder ökar. Underhållet är dessutom kostsamt på grund av att fjällägenheterna är enligt belägna, vissa i väglöst land, och starkt påverkade av klimatet.

Jordbruksverket bedömer sammanfattningsvis att anslagsnivån för åren 2017-2019 behöver höjas för att verket ska kunna genomföra statens lagbundna underhållningsskyldighet m.m. på fjällägenheterna och inte understiga 2 000 tkr. Även anslagskrediten behöver utökas för att kunna möta akuta åtgärder.

Jordbruksverket hemställer för åren 2017-2019, med hänsyn till statsmakternas tidigare bedömning av medelsbehoven, om en tilldelning med 1 529 tkr för åren 2017–2019 samt en årlig anslagskredit om 10 %.

1:1 Avgiften till Europeiska unionen, anslagspost 2

Ap 2 Sockeravgifter (tkr)	2015 Utfall	2016 Prognos	2017 Beräknat	2018 Beräknat	2019 Beräknat
Ingående sparande	-374	11 409			
Disponibelt anslagssparande	-374	0			
Anslag	35 917	29 122	25 950		
Disponibla medel	35 543	29 122			
Utfall	-24 134	-26 480	-25 950		
Utgående sparande	11 409	2 642			

Beräkningsförutsättningar

Socketregleringen inom EU skiljer sig ifrån många andra regleringar inom den gemensamma jordbrukspolitiken genom att avgifter tas ut av producenter i förhållande till deras produktionskvot som fastställts av EU. Inkomna avgifter tillförs EU-budgetens inkomstsida och används för finansiering av olika åtgärder inom den totala jordbruksregleringen.

Medlemsstaterna har rätt till avdrag för egen administration motsvarande 20 % av produktionsavgiften.

I den nya grundförordningen 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning fastställs kvoten till 293 186 ton till dess att kvotsystemet för socker upphör den 30 september 2017. Produktionsavgiften för socker är fortsatt fastställd till 12 euro/ton årligen (betalning ifrån sockerföretaget sker i februari).

Avdrag för medlemsstaternas egen administration motsvarande 20 % av produktionsavgiften har dragits ifrån i prognoserna.

Under 2013 var det vid fyra tillfällen möjligt för berört sockerbolag att ansöka om tilldelning av kvot för att omklassificera utomkvotsocker till kvotsocker till reducerad straffavgift. Sockerbolaget använde sig av denna möjlighet vid de tre första tillfällena. Verket har inte vetskap om detta kommer bli aktuellt under 2017 varför hänsyn till detta inte är taget i budgetunderlaget.

I nedanstående tabell redovisas budgetbelastningen för beloppen som ingår i anslagsposten. Eurokursen 9,22 kr har använts i beräkningarna för år 2017. För anslagsbelastning 2016 ska EU:s officiella kurs från 30 september 2015 användas (9,4083 kr).

År   Produktionsavgift

2017   25 950 tkr

Jordbruksverket hemställer för år 2017 25 950 tkr samt en anslagskredit om 10 %.

Övriga ekonomiska villkor, investeringar

Verksamhetsinvesteringar

(tkr)	Utfall 2015	Prognos 2016	Prognos 2017	Prognos 2018	Prognos 2019	Prognos 2020
Immateriella investeringar¹⁾						
Datasystem - IT-projekt Ny reform 2014-2020	81 262	73 422	42 675	0	0	0
Datasystem - IT-projekt LINK del 2 (RO DV)	2 609	2 391	1 500	1 500	1 500	1 500
Datasystem - IT-projekt UPA/Frej (RO Utsäde)	1 948	7 052	0	0	0	0
Datasystem - övrig IT-utveckling	0	0	0	8 000	8 000	58 000
Summa immateriella investeringar	85 819	82 865	44 175	9 500	9 500	59 500
Materiella investeringar						
Fordon (RO DV)	7 840	10 000	10 300	10 600	11 000	11 000
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	17 781	20 800	21 300	21 800	22 400	22 400
Övriga verksamhetsinvesteringar	2 559	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Summa materiella investeringar	20 340	21 800	22 300	22 800	23 400	23 400
Summa verksamhetsinvesteringar	106 159	104 665	66 475	32 300	32 900	82 900
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret	106 159	104 665	66 475	32 300	32 900	82 900
Summa finansiering	106 159	104 665	66 475	32 300	32 900	82 900

1) Jordbruksverket aktiverar egenutvecklade IT-stöd där en bedömd nyttjandeperiod är 3 år eller mer och nedlagda kostnader för den aktiveringsbara delen uppgår till minst 5 mnkr. Avskrivningstiden kan variera mellan 3–5 år. Aktivering sker även av inköp av programvaror samt licenser när en garanterad nyttjandeperiod är 3 år eller mer och nedlagda kostnader uppgår till 100 tkr eller mer.

Särskild information om verksamhetsinvesteringar

	Totalt	Ack. utfall	Prognos 2016	Beräknat 2017	Beräknat 2018	Beräknat 2019	Beräknat 2020–
Verksamhetsinvesteringar per objekt							
Datasystem - IT-projekt Ny reform 2014–2020	552 206	392 250	103 056	56 900	0	0	0
Fordon (RO DV)	60 740	7 840	10 000	10 300	10 600	11 000	11 000
Summa utgifter för investering	612 946	400 090	113 056	67 200	10 600	11 000	11 000
Finansiering							
Lån i Riksgäldskontoret	332 492	163 496	83 422	52 974	10 600	11 000	11 000
Varav investeringar i anläggningstillgångar							
Datasystem, rättigheter m.m.	271 752	155 656	73 422	42 674	0	0	0
Maskiner och inventarier	60 740	7 840	10 000	10 300	10 600	11 000	11 000
Summa investeringar i anläggningstillgångar	332 492	163 496	83 422	52 974	10 600	11 000	11 000

Förberedelsearbete inför kommande programperiod 2021–2028 kommer troligen att påbörjas under 2018/2019. Vi återkommer med omfattningen i kommande budgetunderlag.

Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar

	Utfall 20151)	Prognos 2016	Prognos 2017	Prognos 2018	Prognos 2019	Prognos 2020
IB lån hos Riksgäldskontoret	177 559	224 248	268 472	251 566	195 464	149 350
Nyupplåning	127 536	115 871	66 475	32 300	32 900	82 900
Amortering	-80 847	-71 647	-83 381	-88 402	-79 014	-75 236
UB lån i Riksgäldskontoret	224 248	268 472	251 566	195 464	149 350	157 014
Beslutad/föreslagen låneram	250 000	274 000	260 000	205 000	160 000	160 000
Ränteutgifter	498	0	-1 320	-3 590	-4 615	-3 490
Ränteantaganden för lån	0,00 %	0,00 %	0,50 %	1,50 %	2,50 %	2,50 %
Finansiering av räntor och avskrivningar						
Utgiftsområde 23 anslag 1:8	19 206	31 616	35 357	40 444	39 637	36 741
Resultatområde DV	21 504	24 765	25 754	25 202	18 086	20 498
Övriga resultatområden	930	924	1 992	1 918	1 948	2 008
Utgiftsområde 23 anslag 1:18/1:19	9 689	13 212	20 500	23 330	22 860	18 610
Utgiftsområde 23 anslag 1:13/1:14	190	950	950	950	950	759
Externa medel	261	180	148	148	148	110
	51 780	71 647	84 701	91 992	83 629	78 726

1) Investeringar och avskrivningar 2015 motsvarar inte nyupplåning och amorteringar av lån. Detta beror bl.a. på att vi tidigare år har tagit upp lån för pågående arbete. Det har varit negativ ränta 2015.

Jordbruksverket har för år 2016 en låneram i Riksgäldskontoret om totalt 260 000 tkr. Införandet av de nya reformerna för direktstöd, landsbygdsprogram och nytt havs- och fiskeriprogram har blivit förskjutet och utveckling av IT-systemen kommer att fortsätta även in på 2017. Det är också oklart när de olika delarna i den fortsatta utvecklingen under 2016 är klara och när avskrivningar kan påbörjas. Låneramen för 2016 behöver därför höjas och uppgå till ca 274 000 tkr. Jordbruksverket kommer under hösten 2016 att hemställa om en ökning. För 2017 kan låneramen däremot vara 260 000 tkr och åren därefter kan låneramen succesivt sänkas. Mellan räkenskapsåren kan t. ex. nyupplåningen av tjänstebilar inom RO Distriktsveterinärerna bli mer eller mindre jämfört med upptagna värden i tabellen ovan och detsamma gäller utveckling av IT-system som redovisas som pågående arbete. Det behövs därför en marginal mellan beräknat kvarstående lån och låneramsbeloppet.

Jordbruksverket hemställer om en låneram om 260 000 tkr för år 2017.

Räntekontokredit i Riksgäldskontoret

Jordbruksverket har i dagsläget en räntekontokredit om 110 000 tkr vilket i dagsläget bedöms som tillräckligt för år 2017. För åren därefter beräknas krediten kunna sänkas till 90 000 tkr.

Jordbruksverket hemställer om en räntekontokredit om 110 000 tkr för år 2017.

Behov av lokaler

Enligt förordning (2006:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheter redovisa större förändringar i sitt behov av lokaler. Uppgifterna ska omfatta de tre närmaste räkenskapsåren.

Under 2016 kommer verket att lämna de tillfälliga lokaler som vi hyrt sedan 2013 för ProCAP-programmet.

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras

Resultat- område	Ack. Res	Prognos 2016			Beräknat 2017			Beräknat 2018			Beräknat 2019			Ack. res
	2015	Intäkter	Kostnader	Resultat	Intäkter	Kostnader	Resultat	Intäkter	Kostnader	Resultat	Intäkter	Kostnader	Resultat	2019
Offentlig- rättslig verksamhet														
Djur	3 290	33 600	-36 300	-2 700	34 600	-34 600	0	34 400	-34 500	-100	34 400	-34 500	-100	390
Växt	-673	9 500	-10 100	-600	9 700	-9 400	300	9 700	-9 400	300	9 700	-9 400	300	-373
Tillsyn	-1 363	29 600	-29 700	-100	30 600	-29 800	800	30 500	-30 100	400	30 500	-30 100	400	137
Utsäde	-2 006	9 300	-8 800	500	9 300	-8 800	500	9 300	-8 800	500	9 300	-8 800	500	-6
Distrikts- veterinärerna	0	3 000	-3 000	0	3 000	-3 000	0	3 000	-3 000	0	3 000	-3 000	0	0
Uppdrag- sverksamhet														0
Tillsyn	-7	3 800	-3 800	0	3 800	-3 800	0	3 800	-3 800	0	3 800	-3 800	0	-7
Utsäde	433	24 100	-23 800	300	24 000	-23 600	400	24 100	-23 400	700	22 600	-23 300	-700	1 133
Tjänsteexport	2 367	11 200	-11 400	-200	16 000	-16 700	-700	20 500	-20 100	400	20 500	-20 100	400	2 267
Distrikts- veterinärerna	-598	559 100	-560 100	-1 000	568 000	-567 000	1 000	578 000	-576 500	1 500	583 000	-581 000	2 000	2 902
Summa	1 443	683 200	-687 000	-3 800	699 000	-696 700	2 300	713 300	-709 600	3 700	716 800	-714 000	2 800	6 443

Jordbruksverket hemställer om att få disponera inkomsterna från ovanstående verksamheter.

OFFENTLIGRÄTTSLIG VERKSAMHET

Resultatområde Djur omfattar införsel av djur, GMO-verksamhet, godkännande av anläggningar för tillverkning av foder och anläggningar för bearbetning och hantering av animaliska biprodukter, pass för sällskapsdjur, djurmärken, exportpass, hundregister, verksamhet enligt djurskyddsförordningen (1988:539), prövning av ansökan om legitimation eller annan verksamhet enligt 4 kap. lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård, utbildning av officiella veterinärer, den delen av gränskontroll och övriga officiella uppdrag, t.ex. karantäsuppdrag som ej utförs av Distriktsveterinärerna, prövning enligt lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion samt regionala djurförsöksetiska nämnder.

Resultatområde Växt omfattar fytosanitär verksamhet, saluföring av trädgårdsväxter, ekologisk produktion och ärenden om växtförädlarrätt och sortlista liksom GMO-verksamhet men exklusive tillsyn. Myndighetsuppdrag är inräknat.

Resultatområde Utsäde omfattar certifiering av utsäde och viss analys exklusive tillsyn. Myndighetsuppdrag är inräknat.

Resultatområde Tillsyn omfattar tillsyn inom fytosanitär verksamhet, kvalitetskontroll av frukt och grönsaker, GMO-verksamhet inom växtområdet, retursystem för plastflaskor och metallburkar, anläggningar för animaliska biprodukter, fodertillverkning, verksamhet inom utsädesområdet, kontroll enligt lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion, emballagekontroll Kina samt centralt vattenbruksregister. Myndighetsuppdrag är inräknat.

Resultatområdet Distriktsveterinärerna innefattar officiella uppdrag som utförs av distriktsveterinärer. Myndighetsuppdrag är inräknat.

UPPDRAGSVERKSAMHET

Uppdragsverksamheten utgörs av köttklassificering, internationellt utvecklingsarbete och distriktsveterinärverksamhet. Myndighetsuppdrag från anslaget 1:4.1 Bidrag till veterinär fältverksamhet är medräknat. Uppdragsverksamhet finns vidare inom resultatområde utsäde som utgörs av laboratorieundersökningar, kvalitetsanalyser och andra undersökningar av utsäde och växtsorter samt kvalitetsanalys av foder- och kvarnspannmål. Myndighetsuppdrag är inräknat.

Förslag om hur överskott ska disponeras och hur underskott ska täckas

Enligt avgiftsförordningen (1992:191) 25 § ska en myndighet lämna ett förslag till regeringen om hur hela överskottet ska disponeras om det ackumulerade överskottet uppgår till mer än 10 % av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning under räkenskapsåret. Har det uppkommit ett underskott i en avgiftsbelagd verksamhet som inte täcks av ackumulerat överskott ska myndigheten lämna ett förslag till regeringen om hur underskottet ska täckas.

Offentligrättslig verksamhet – resultatområde Djur: Jordbruksverkets förslag är att det ackumulerade överskottet balanseras i ny räkning. Resultatområdet består av 16 olika avgiftsområden och vårt mål är att det ackumulerade överskottet ska minska åren framöver.

Offentligrättslig verksamhet – resultatområde Växt: Resultatet för år 2015 blev – 2 604 tkr och täcks inte av ackumulerat ingående överskott. Jordbruksverket föreslår att det ackumulerade underskottet balanseras i ny räkning. Det ackumulerade underskottet beräknas att minska åren framöver.

Offentligrättslig verksamhet – resultatområde Tillsyn: Resultat för år 2015 blev – 2 352 tkr och täcks inte av ackumulerat ingående överskott. Jordbruksverket föreslår att det ackumulerade underskottet balanseras i ny räkning. Det ackumulerade underskottet beräknas att minska åren framöver.

Uppdragsverksamhet – resultatområde Tjänsteexport: Jordbruksverkets förslag är att det ackumulerade överskottet balanseras i ny räkning. Det ackumulerade överskottet beräknas att minska åren framöver på grund av ökade personalkostnader och att verket under vissa perioder inte har uppdrag (kontrakt) som täcker samtliga kostnader.

Uppdragsverksamhet – resultatområde Distriktsveterinärerna: Resultatet för år 2015 blev – 832 tkr och täcks inte av ackumulerat ingående överskott. Jordbruksverket föreslår att det ackumulerade underskottet balanseras i ny räkning. Det ackumulerade underskottet beräknas att minska åren framöver.

Uppbörd inklusive återflöden från EU

(Tkr)			Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Inkomsttitel	Not	2015	2016	2017	2018	2019	
2 627 001		411	59	0	0	0	
2 714 411	1	4 661	5 000	5 000	5 000	5 000	
2 811 277		3 078	1 000	1 000	1 000	1 000	
6 111 001		6 271 956	6 465 977	6 762 000	6 104 000	6 021 000	
6 113 001		121 682	138 015	127 000	126 000	126 000	
6 115 001		349	0	0	0	0	
6 116 001		0	0	0	0	0	
6 119 001		3 946	4 350	4 350	4 350	4 350	
6 119 002	4	202 183	-39 532	0	0	0	
6 123 001	2	-232	-200	0	0	0	
6 124 001	3	0	405 262	0	0	0	
6 125 001	7	1 621 131	1 399 589	2 162 000	2 114 000	2 134 000	
6 213 001	6	78 520	22 224	0	-34 400	0	
6 213 002		3 352	0	0	0	0	
6 214 001	6	21 410	29 470	196 500	125 900	128 600	
6 314 011		1 491	5 000	5 000	8 950	9 450	
6 414 003		1 463	5 000	5 000	8 950	9 450	
6 911 003		2 752	0	2 500	1 500	2 300	
9 473 011	5	32 180	33 100	32 400	0	0	
Totalt		8 370 333	8 474 314	9 302 750	8 465 250	8 441 150	

1) Posten innehåller följande delar, dels 20 % av återbetalda belopp avseende oegentligheter och bedrägerier enligt Rådets förordning (EG) nr 1290/05 och enligt (EU) nr 1306/2013. 25 % av avdrag för tvärvillkoren i enlighet med Rådets förordning (EG) 73/2009 och (EU) 1306/2013 samt säkerheter som förverkats. Från och med 2011 tillförs titeln återbetalda felaktigt utbetalda gårdstöd för stödåren 2005-2008 som är kopplade till den finansiella korrigeringen. Kommissionen har beslutat på Sverige.

2) Från och med 2007 redovisas endast återkrav avseende Miljö- och landsbygdsprogrammet 2000-2006 på inkomsttiteln.

3) Medlemsstaterna rekviderar medel fyra gånger per år. När 95 % av programmets budget har uppnåtts så stoppas utbetalningarna. Detta har skett under våren 2014. Under 2015 har förskottet reglerats i sin helhet. Slututbetalning av kvarvarande belopp görs efter det att den sista årsrapporten (slutrapporten) kommit in till Kommissionen. Rapporten ska vara inlämnad senast 30 juni 2015 och utbetalning av Kommissionen ska göras senast 6 månader efter detta datum.

4) För rekviderade belopp som av Sverige utbetalas i svenska kronor inom EU:s jordbruksfonder bär Sverige kursrisken. Från

och med 2007 redovisas kursdifferenser för EU:s jordbruksfonder på undertitel 6119 02 "Kursdifferenser från EU:s jordbruksfonder". När ca 64 % av beräknat årsåterflöde för räkenskapsåret 2016 har influtit avseende titlar inom intervallet 6111-6119, 6123-6125 uppgår kursförlusten till ca 39 532 tkr (per 2016-02-23). Återflödet från EU som har föranlett kursförlusten avser utbetalningar gjorda under perioden 16/10 -31/12 2015 inom EU:s garantifond för jordbruket och landsbygdsfonden. För resterande del av året antas att nettodifferensen blir noll.

5) Jordbruksavgifter uppbärs och redovisas av Tullverket medan Jordbruksverket handhar uppbörden av produktionsavgifter på socker. För produktionsavgiften görs 20 % avdrag för medlemsstatens administration innan uppburna medel regleras mot EU via belastning på anslagsposten 1:1.2. Från och med 2017 upphör produktionsavgiften.

6) Förskott om 3 827 tusen euro har betalats ut till Fiskeriverket avseende fiskeriprogrammet 2007-2013. Förskottet kommer att regleras i samband med avslut av programperioden och beräknas att återbetalas under år 2018 med 34 443 tkr (kurs 9 kr/euro). Under 2015 har Jordbruksverket erhållit 21 410 tkr (2 259 tusen euro) i förskott från Europeiska havs- och fiskerifonden 2014-2020. Under 2016 beräknas att ytterligare 10 400 tkr betalas in i förskott.

7) Enligt artikel 35 i den finansiella förordningen för CAP (EU) nr 1306/2013 ska förskottet för programperioden 2014-2020 betalas ut i delbetalningar med 1 % av det totala EU-beloppet för programperioden per år under 2014, 2015 och 2016. Första utbetalning kan dock inte göras förrän programmet är godkänt. I juni 2015 erhöll Jordbruksverket första utbetalningen av förskott på 323 103 tkr (34 911 tusen euro) och i februari 2016 erhöles resterande förskott på 162 363 tkr (17 456 tusen euro).

Bemyndiganden

Uppställningen av bemyndiganden följer ESV: s föreskrifter till 9 kap. 3 § Förordning (2006:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Anslaget 1:11, Intervention för jordbruksprodukter m.m., anslagspost 1

Räkenskapsår (tkr)	2015 Utfall	2016 Prognos	2017 Beräknat	2018 Beräknat	2019 Beräknat	2020-Beräknat
Ingående åtaganden	66 777	67 641	106 520			
Nya åtaganden	55 108	91 872	59 260			
Infriade åtaganden	54 244	52 993	59 760	59 260	46 760	
Utestående åtaganden vid årets slut	67 641	106 520	106 020			
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	102 000	101 000*	107 000			

*) Jordbruksverket återkommer senare under 2016 med en eventuell hemställan om höjning av bemyndiganderamen.

Anslaget 1.13.1 Strukturstöd till fisket m.m.

Räkenskapsår (tkr)	2015 Utfall	2016 Prognos	2017 Beräknat	2018 Beräknat	2019 Beräknat	2020-Beräknat
Ingående åtaganden	0		24 440			
Nya åtaganden	0	24 440	21 900			
Infriade åtaganden	0		12 440	15 400	7 500	11 000
Utestående åtaganden vid årets slut	0	24 440	33 900			
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	0	170 000	34 000			

Anslaget 1.14.1 Från EU-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.

Räkenskapsår (tkr)	2015 Utfall	2016 Prognos	2017 Beräknat	2018 Beräknat	2019 Beräknat	2020-Beräknat
Ingående åtaganden	0		96 647			
Nya åtaganden	0	96 647	66 813			
Infriade åtaganden	0		61 185	50 450	20 835	30 990
Utestående åtaganden vid årets slut	0	96 647	102 275			
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	0	830 000	103 000			

Anslaget 1:18, Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur

Räkenskapsår (tkr)	2015 Utfall	2016 Prognos	2017 Beräknat	2018 Beräknat	2019 Beräknat	2020-Beräknat
Ingående åtaganden	516 643	417 853	3 943 857			
Nya åtaganden	50 091	3 819 791	1 890 349			
Infriade åtaganden	148 881	293 787	1 450 554	1 733 107	1 307 432	1 343 113
Utestående åtaganden vid årets slut	417 853	3 943 857	4 383 652			
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	13 306 115	14 205 000	4 523 500			

Anslagspost 1, Landsbygdssöd 2014-2020

Räkenskapsår (tkr)	2015 Utfall	2016 Prognos	2017 Beräknat	2018 Beräknat	2019 Beräknat	2020– Beräknat
Ingående åtaganden	513 890	415 221	3 932 857			
Nya åtaganden	47 459	3 808 791	1 871 749			
Infriade åtaganden	146 128	291 155	1 443 954	1 723 607	1 301 432	1 335 613
Utestående åtaganden vid årets slut	415 221	3 932 857	4 360 652			
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	13 303 335	14 191 440	4 500 000			

Anslagspost 2, Honungsprogrammet

Räkenskapsår (tkr)	2015 Utfall	2016 Prognos	2017 Beräknat	2018 Beräknat	2019 Beräknat	2020– Beräknat
Ingående åtaganden	2 753	2 632	3 500			
Nya åtaganden	2 632	3 500	3 500			
Infriade åtaganden	2 753	2 632	3 500	3 500		
Utestående åtaganden vid årets slut	2 632	3 500	3 500			
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	2 780	*)	3 500			

*) Verket planerar att återkomma med en hemställan om bemyndiganderam när Honungsprogram 2017-2019 är beslutad.

Anslagspost 3, Landsbygdssöd Lokalt ledd utveckling 2014-2020

Räkenskapsår (tkr)	2015 Utfall	2016 Prognos	2017 Beräknat	2018 Beräknat	2019 Beräknat	2020– Beräknat
Ingående åtaganden			7 500			
Nya åtaganden		7 500	15 100			
Infriade åtaganden			3 100	6 000	6 000	7 500
Utestående åtaganden vid årets slut		7 500	19 500			
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam		13 560	20 000			

Anslag 1:19 Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur

Räkenskapsår (tkr)	2015 Utfall	2016 Prognos	2017 Beräknat	2018 Beräknat	2019 Beräknat	2020– Beräknat
Ingående åtaganden	740 942	286 472	2 762 056			
Nya åtaganden	35 106	2 677 329	1 405 403			
Infriade åtaganden	489 576	201 745	1 013 681	1 246 752	929 155	977 871
Utestående åtaganden vid årets slut	286 472	2 762 056	3 153 778			
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	9 681 705	10 000 000	3 260 500			

Anslagspost 1, Lokalt ledd utveckling, medel från ERUF och ESF

Räkenskapsår (tkr)	2015 Utfall	2016 Prognos	2017 Beräknat	2018 Beräknat	2019 Beräknat	2020– Beräknat
Ingående åtaganden			21 500			
Nya åtaganden		21 500	44 600			
Infriade åtaganden			9 100	17 000	18 000	22 000
Utestående åtaganden vid årets slut		21 500	57 000			
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam		41 596	57 000			

Anslagspost 2, Landsbygdsstöd 2014-2020

Räkenskapsår (tkr)	2015 Utfall	2016 Prognos	2017 Beräknat	2018 Beräknat	2019 Beräknat	2020- Beräknat
Ingående åtaganden	738 189	283 840	2 737 056			
Nya åtaganden	32 474	2 652 329	1 357 303			
Infriade åtaganden	486 823	199 113	1 001 081	1 226 252	911 155	955 871
Utestående åtaganden vid årets slut	283 840	2 737 056	3 093 278			
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	9 678 925	9 958 404	3 200 000			

Anslagspost 4, Honungsprogrammet

Räkenskapsår (tkr)	2015 Utfall	2016 Prognos	2017 Beräknat	2018 Beräknat	2019 Beräknat	2020- Beräknat
Ingående åtaganden	2 753	2 632	3 500			
Nya åtaganden	2 632	3 500	3 500			
Infriade åtaganden	2 753	2 632	3 500	3 500		
Utestående åtaganden vid årets slut	2 632	3 500	3 500			
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	2 780	*)	3 500			

*) Verket planerar att återkomma med en hemställan om bemyndiganderam när Honungsprogram 2017-2019 är beslutad.

Anslagspost 1:20.4, Stöd för metangasreducering

Räkenskapsår (tkr)	2015 Utfall	2016 Prognos	2017 Beräknat	2018 Beräknat	2019 Beräknat	2020- Beräknat
Ingående åtaganden		115 000	60 000			
Nya åtaganden	115 000	0	150 000			
Infriade åtaganden	0	55 000	60 000	60 000	60 000	30 000
Utestående åtaganden vid årets slut	115 000	60 000	150 000			
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	175 000	180 000	150 000			

